

ՌԱԾԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

A WEEKLY PAPER

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y. Annual Subscription \$5.00

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

March 21, 1925

No. 9

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԻՍ

Մուհաճէրէթ միւնասէպէթիլէ սաիր քիթապլարըմըզլա պէրապէր Քիթապ Ը Մուգատտէսլէրիմիզ տախի թէլէֆ էտիլտի: Մէնֆատէ նիչէլէր սալթ մէվճուտ օլմաղա չապալայլալ էքմէք տաւաւնա թուրուրուզլարընտան օգուճաղա եազմաղա վազթ պուլաւմատըզլարը կիպի Քիթապ Ը Մուգատտէսլէրինի տէլլէրինէ ալմաղա ֆուրսաթլարը օլմատը: Մուհաճիրլէր տաղըլարըզլարը մէմլէքէթլէրտէ տէ պու ճիհէթլէ միւսախտ պիր մուհիթ պուլաւմատըլար: Արապիսթան վէ Սիւրիատա միւսլիմանլար արասընտա, Նունանիսթանտա պաշգապիր մուհիթ իշինտէ, Ամէրիգատա տահաֆարզլը ահվալ արասընտա Քիթապ Ը Մուգատտէս իհմալ էտիլմիշ տիր: Հէլէ Ամէրիգատա փրօթէսթանթ ճէմաաթլար արասընտա պու կիւնլէրտէ Քիթապ Ը Մուգատտէս շէտիտ գըրիթիգայա մարուզ օլմաղտա տըր: Հէփ պու ահվալ նէթիճէսինտէ էհալիմիզ Քիթապ Ը Մուգատտէսի իհմալ էթտիքտէն պաշգա անա տաիր իմանլարընը զայ էթմէքտէ տիրլէր: Լաքին պիզիմ պու ազընթըլարտան սիւրիւքլէնիպ կիթմէմիզ տօղրու տէյիլ, պիզիմ իշին խալըլը տէյիլ տիր:

Եվվէթ, էկէր Քիթապ Ը Մուգատտէս պիր մասալ քիթապը իսէ, չու միւշքիլ հալար արասընտա պիզիմ մասալ օգուճաղա վազթըմըզ Եօզ տըր: Վէ լաքին էկէր Քիթապ Ը Մուգատտէս

տէստէ պիզիմ կիպի մուգայագա չէքէն վէ ալաղլար ալթընտա թէփէլէնէն դավալարա ճէսարէթ վէրէճէք վէ պիզիմ կիպի Եօլունու չալըրմըզ պիր միւլէթէ Եօլ կէօսթէրէճէք փէյդամլար վար իսէ, անը թէրք էթմէք վէ անըն ալէյհինտէ հիսսիյաթ թաշըմազ հիշ իշիմիզէ կէլմէզ:

Պէլէի Քիթապ Ը Մուգատտէս հազընտա պազը թէսավվուրլարըմըզ թէպտիլ էթմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ, պէլէի անըն իսթիմալընա տաիր ուսուլլարըմըզ տէյիշմէմիզ իճապ էտէճէք տիր: Լաքին պու շէյլէր օ քիթապը թէրք վէ ինքեար էթմէքլիյիմիզի թէպրիյէ էթմէք:

Եվվէլա չու հազիգաթլարը թէէքիտ էտէլիմ:

1. Քիթապ Ը Մուգատտէս պիր թարաֆաաթըլաճազ պիր մասալ քիթապը տէյիլ տիր: Պու քիթապ կէրէք ֆէրտլէր, կէրէք միւլէթլէր մագամընտա ինսանի հայաթըն էն մուհիմ վէ էն Եիւքսէք թապաղալարընա ալաղատար օլան էն մուհիմ մէսլէլէրտէն ճիտտէն պահս էտէն պիր քիթապ տըր: Ֆէրտին ախլազի հայաթընը էլէ ալըպ ատալէթ վէ սալահը թէէքիտ էտէր, ճէսէտէ գըյմէթ վէրմէքլէր րուհըն շիմտիքի վէ էպէտի նասիպինտէն պահս էտէր: Միւլէթլէրի ալըր, անլէրին ըէիսլէրինին վէ հիւքիւմէթլէրինին ախլազի հայաթընը մուսախէզէ էտէր: Ֆէրտլէրին վէ միւլէթլէրին Եէքտիկէրինէ օլան ալաղատընը վէ ճիւմլէսինին Ալլահա վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ օլան ալաղատընը էն Եիւքսէք պիր նօզթա ի նազարտան միւթալէա էտէր, վէ հէփ պու խուսուսլարտա

լէր պու միւթալէալարտան միւթէֆիտ օլա-
պիլիւլէր տէյու իւմիտ էտէր իզ:

Յ. Գ. Գ.

ՄԻԻՍԱՀԷՊԷ ՔԵՕՇԷՍԻ

Րահնիւմատա պիւր միւսահէպէ քէօշէսի
աշմագ իսթէյօրըզ, չէօյլէ քի հէր հանկի պիւր
մէսէլէյէ տաիր մալիւմաթ ալմագ իչիւն պիւր-
տէն սիւալ էտէնլէրէ միւնաստէպէթ վէ իզթի-
տարըմըզ տաիրէսինտէ ճէվապլար վէրմէյէ
սայ էտէճէյիզ: Խուսուսա ախլագի վէ տինի
տաիրէլէրտէ գարիյունըն էֆեհարընը իշղալ է-
տէն մէսէլէլէր հագզընտա իյղահաթ իսթէյէն-
լէրէ մուլթասարէն ճէվապ վէրմէյէ չալըշա-
ճաղըզ:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԹԵՑԹԻՇ Ի ՆԵՑՍ

(Մեծ Պախի Միւթալէալարը)

Թէֆթիչ ի նէֆսէ վագթըմըզ վէ ատէթի-
միզ եօզ տըր: Զիւնքի վագթ վէ Ֆիքրիմիզ
պաշգալարը կէօզթմէյէ վէ քրիթիքայա սարֆ
օլունույօր: Պաշգալարըն կիյտիյի, իէտիյի վէ
իչտիյի, էյիլիք վէ քէօթիւլիւլիւնէ օ դատար
մէրագ էտէրիզ քի պիւզ պիւզի ունուտըր վէ իհ-
մալ էտէրիզ: Պու խուսուսա նէֆսինքեար ըզ:
Օ դատար տըշարը պագար իզ քի իչէրիյէ պագ-
մագ գապիլիյէթիմիզ քէօրլէնիյօր: Տիւնեանըն
վէ ատէմլէրին իսլահընա օ դատար զայյուր
օլուրըզ քի էվիմիզի սիւփիւրմէյի, քէնտիմիզի
թէմիզ թութմաղը, վէ պիւզ պիւզի իսլահ էթմէ-
յի ունուտըր իզ: Միւնգէվիլէր տիւնեայը պրա-
զըպ հալընըզ քէնտիլէրինի թէֆթիչ վէ իսլաս
էթմէյէ չապալամալարը նէ՛ դատար հանըշ ի-
տի իսէ, հալընըզ պաշգալարը տիւլիւնմէք տէ
օ դատար հանըշ տըր:

Պու մէմլէքէթին կիտիչի, մէշղուլիյէթ վէ
մուաշէրէթի թէֆթիչ ի նէֆսէ միւսաիտ տէյիլ
տիր: Հէր գէման այագտա, հարէքէթ վէ թէ-
լաշտա իզ: Շարզըն պէլասը «հավաշ հավաշ»
իսէ պուրանըն տա պէլասը «չապուզ չապուզ»
տըր: Պիր նէվ ասապիլիք ազընթընտան սիւ-
րիւքէնիյօրըզ: Օթուրուպ տիւլիւնմէյէ, վէ

սէրին սէրին հալ ու խաթըմըզը սօրմաղա
վագթ վէրմէյօրըզ: Տը. Ֆ. Քրէյնին տէտիյի
կիպի «կիւնէլլէնմէք» իսթէմէյօրըզ:

Լաքին թէֆթիչ ի նէֆսէ չօզ իսթիյաճըմըզ
վար տըր: Սահիպ ի Մէզմուր կիպի «գալպի-
միզ իլէ սէօյլէշիպ սիւքիւթ էթմէյէ» վագթ
վէրմէք կէրէյիզ: Պիզ պիւզի էօյրէնմէք, վէ
պուլունտըղըմըզ հալը պիւմէք իչիւն քէնտիմի-
զի թէֆթիչ էթմէմիզ լագըմ տըր: Պիզ պիւզ
զարիպ իզ: Զանն էթտիյիմիզ կիպի քէնտի
քէն-
տիմիզի թանըմայօրըզ: Հագզըմըզտա հանըշ
էֆեհար թաշըյօրըզ: Պազէն լիյագաթըմըզ-
տան զիյատէ պիւզ գըյմէթ պիչիյօրըզ, վէ
պաշգալարընա՝ օլտուգլարընտան էտնա նա-
զար իլէ պագըյօրըզ: Պիր քէօյտէ հէր քէսին
կիյտիյինի, վէ եիւրիւտիւլիւնիւ քրիթիքա է-
տէն պիւր գարը վար իտի: Պիր սինէմա (մու-
վիկ փիքշըր) շիւքէթի պիր կիւն խապէրսիզ
կէլիպ կէշէն քիմսէլէրին թասվիրինի չէքէր,
վէ Ֆիւան կիւնտէ թէաթրօյա կէլիւր իսէնիզ
թասվիրինիզի վէ նէ հափտըղընըզ կէօրէճէք-
սինիզ տէյու պիր իլան չըգարըր: Պիր գարը տա
կիտէր քէօյլիւլէրին թասվիրլէրինի սէյր է-
տիպ կիւլէր իքէն պիր տէ էօրտէք կիպի սաղ-
տան սօլա, վէ սօլտան սաղա սալլանան պիր
գարընըն թասվիրի փէրտէ իւզէրինէ աթըլըր:
Գարը պու պիչիմսիզ եիւրիւլէնին քէնտիսի օլ-
տուղընը թանըր, վէ քէնտի քէնտինէ, «Աման,
աման, պագըն չու պիչիմէ, պագըն չու եիւ-
րիւլիւլէ» տէր: Պու գատըն քէնտիսինէ պաշ-
գալարըն կէօզիւ իլէ պագտը վէ իլաճընը ալտը:

Մաղրուր ատէմ քէնտինի թանըմայօր:
Քէնտինի թանըյան մաղրուր օլամագ: Զէմմ վէ
հիւքմ էտէն ատէմ քրիթիքա կէօզիւնիւ քէնտի-
նէ չէվիւրմէլի: Զէվզ ու սէֆա արգասընտա օ-
լան քիմսէ ճանընա գաստ էթտիյինի պիւմէյօր:
Օ թէֆթիչ ի նէֆս էթմէլի: Միւսրիֆ օղուլ կի-
պի քէնտի քէնտինի արայըպ պուլմալը: Նէրէ-
տէ տուրտուղընը, վէ նէրէտէն տիւլտիւլիւնիւ
անճագ քէնտինի իմթիհան էտէրէք կէօրէպի-
լիւր:

Թէֆթիչ ի նէֆստէ ատէմ քէնտինի պաշ-
գալար իլէ տէյիլ Ալլահ իլէ մուգայէսէ էթմէ-
լի: Պիր ատէմ նէ գատար տա քէօթիւ օլսա, վէ
քէօթիւ ֆարզ օլունսա քէնտինի ատէմլէր իլէ
մուգայէսէ էտէր իսէ քէնտինէ աֆէրին վէրէ-
ճէք պիր շէյ պուլուր: Ֆէրիսի իլէ կէօմրիւք-
ճիւ թէմսիլինտէ Յիսուս պու հագիգաթը փէք
տիրի պիր սուրէթտէ կէօսթէրիյօր: Ֆէրիսի

պագտը՝ քի «գափըճը, նահագգ, վէ գինա-
քեար» օլմատըգտան զայրի «օրուճ թութար վէ
պիւթիւն իրատընն էօշրիւնիւ վէրիւր», չու
կէօմրիւքճիւլէրտէն էյի միւհթէրիւ պիր ատէմ
տիր: Ֆէրիսիւնն հագգը վար իտի, վէ պէլթի
պու կիւնիւն պիր թագըմ Գրիսթիյանլարըն-
տան պիւլէ էյի իտի: Ֆէրիսի ատէմլէրին էօլ-
չիւսիւ իլէ քէնտիսիւնի էօլչտիւ: Լաքին Կէօմ-
րիւքճիւ «կէօքսիւնէ վուրուպ, Եա Բապպ պէն
կիւնահքեարա մաղֆէրէթ գըլ» տէտի: Պու ա-
տէմ քէնտիսիւ Ալլահըն մայարը իլէ վէ Անըն
կէօգիւ իլէ էօլչտիւ: Պու սէպէպտէն քէնտիսիւն
կիւնահքեարըղընը կէօրտիւ:

Հագգի թէֆթիւ ի նէֆստէ ատէմ գալպի-
նի Ալլահըն նուրուհա՝ (Սըքչալյթ) մարուզ է-
տէր: Բէնտիսի Գրիստոսըն եանընա վէ նուրու-
նա կէթիւրիւ: Պիգ պիգի Գրիստոսըն հայաթը
վէ րուհու իլէ մուգայէսէ էտէրիւ, վէ օ զէման
իւրեանըղըմը վէ հիւլիսիւի կէօրիւ իլ: Թէֆթիւ ի
նէֆստէ Ալլահա միւստատէ էտէ-
րիւ իլ 0 պիգի մուլայէնէ էթսին:

Ագլըմը վէ պիւլիւիգի, մուճիւ վէ թէ-
ֆէքիւրլէրիւիգի, էյիւիւ վէ Փագիւլէթլէրիւի-
գի Ալլահըն իլէ մուգայէսէ էտէրիւ: Զէն-
կիւնիւ վէ պէօլիւքլիւլիւիւիւ, մուհապպէթ
վէ ճէօմէրտիւլիւիւիւ Անընքիւնն եանընա գօ-
րը, վէ նէ գատար էտնա, եիւճէ, գաիֆ, քիւ-
չիւք, Փագիւր վէ կիւնահքեար օլտուղըմը
կէօրիւ իլ: Պետրոս կիպի, «Պէնտէն ալըլ,
զիրա պէն կիւնահքեար ատէմ իմ» տէմէյէ մէճ-
պուր օլուրը:

Իմտի թէֆթիւ ի նէֆսին սէմէրէսի թէվպէ
տիր: Ատէմ քէնտի հալ վէ մէվգիւնիւն էտնալը-
ղընը, վէ իտէալընն եիւքսէքլիւնի կէօրիւ
վէ քէտէր էտէր: Օլմագ կէրէք իտիյի մէվ-
գիտէ օլմատըղընը պուլտուղը կիպի մահգու
օլուր: Հիճապ անը գափլար: Պաշգալարը թա-
յիւ վէ հիւքմ էթմէյէ մէճալը վէ եիւզիւ գալ-
մագ: Թէնէզգիւլ էտէր: Միւսըիֆ օղուլ կիպի
«Գալգայըմ փէտէրիմէ կիտէյիմ» տէր: Տիւն-
եայա արգասընը չէվիւրիւ վէ եիւզիւնի Սէ-
մալի Փէտէրէ տէօնտէրիւ: Օ թէվպէ էտէր:
Կէլիւնիւ «Եօլլարըմը թէֆթիւ վէ թէֆահհիւս
էտիւ Բապպա րիւճու էտէլիւ» (Մէրս. 340):

Ս. Մ. ՐէճէՊեԱն

Թրոյ, Ն. Ե.

»ՊէնիՄ ԻՉԻԻՆ ԵՆԻ ՎԱՐ ՄԸ«

Պիր գաչ սէնէ մուգատտէմ օղուտուղըմ
պիր րիվայէթէ նագարէն, մէլիյին պիրի
թախթ ու թաճընը թէրքլէ ատի պիր քէօլիւ
գըլաֆէթիւնտէ խան վէ հօթէլլէրի տօլաչըպ,
«Պէնիմ իչիւն եէր վա՞ր մը» տէյու սիւալ է-
տէր: Տօլաչտըղը ճիւմլէ մահալլէրտէ «Սայր»
ճէվապընը ալարագ սօն պիր հօթէլլէ եագլաչըր
վէ այնի սիւալը իրատ էտէր: Իչէրիտէ քէնտի
սիւահընը պիւլէյէն մէլիյին գատիմ սիւահըրու
անըն սէսինի թանըլպ անիտէ սիւահընը էլիւ-
տէն աթարագ, «էվվէթ սէնին իչիւն եէր վար»
տէյու գօշուպ անը օտաւընա գապուլ էտէր:

Պէօլլէճէ պու կիւն մէլիքլէրին մէլիյի
Բապպըմը Գրիստոս, թախթ ու թաճընը թէրք
իլէ այնի թարգտա տիւնեանըն Փարգը միւլլէթ-
լէրին տօլաչըպ, «Պէնիմ իչիւն եէր վա՞ր մը»,
տէյու սիւալ էթտիյինտէ, Բուսիա՝ «Պիգ
տիւնեայը Փարգը պիր չէքլէ գօյաճաղը, ա-
ֆիյոն եութմաղա վագթըմը միւսաիտ տէյիլ
տիր.» Ալամանիա՝ «Հէլէ ինթիգամըմը ա-
լալըմ» Ինկիլթէրա, «Հինտիսթան եօլուհու
թէճմին էտէլիմ տէ սօնրա», վէ պուհու կիպի
տիկէր միւլլէթլէրտէն հէր պիրի պիրէր էօղը
իլէ Անը րէտտ էտէրլէր: Էնճամ մէլիլ մէյուս
ճիւմլէ միւլլէթլէրտէն թարտ օլուհուպ եուրտ-
տուգ, եուվասը, թէատտիլէր գուլըմ ալթըն-
տան էզիլէն, միւնքէսիւր գալպիւնի պիգ մուհա-
ճիւր էրմէնիլէրին գալպլէրինն գափուսուհուտա
տուրուպ «Պէնիմ իչիւն եէր վա՞ր մը» տէյու
նիտա էտիյօր: Պիգտէ տիկէր միւլլէթլէրէ իմ-
թիսալէն, պիգիմ Գրիստոսուհուգ վաթանըմը
տըր, սէնին տիւնի թէաֆֆիւն էթմիլ տիր. պիգ
արթըգ եէնի տիւնլէր իճատ էտէճէյիլ» տէյու
Անը րէ՞տտ մի էտէլիմ: Ա՛հ, խայըր, խայըր
տօսթլար, պիգ Անըն սիւահըրը կիպի անըն սէ-
սինի թանըլպ, էլիմիգտէ վէ Փիքըրիմիգտէ օ-
լան մուհիմ մէսէլլէրի պէր թարաֆ էտէրէք,
գալպիւիլիւն գափուսուհու աչըպ «էվվէթ սէ-
նին իչիւն եէր վար տըր, պուլուր» տէյիլիմ:

«Բէրիմ պիք գաթ վար գափուտա,
Զօգ քէհամմիւլլէ չալմագտա,
Պաշգասընա էթտիմ հիւրմէթ,
Սալթ պու տօսթա՞մ մը պիքուտէթ:
Խէգ պու տօսթու գապուլ էյիլէ,
Գուսուրուհա աֆիլըգ տիլէ,
Տէֆ էթ միւլիլիֆ կիւնահընը,
Բէսպ էթ Յիսուս սալահընը»:

Խոռոչի

ՕՍԱՆՆԱ Ս. ԱՖԷԼԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԱԲՐԱՀԱՄ ԱՂԱ ԻՅՅՐԷՆԻՅՕՐ

Փետրվարըն պիր սօղուգ սապահը իտի: Աբրահամ աղանըն եանընա ուղրատըղըմտա քէնտինի եաթագտա պուլտըմ քի զայէթ միւ- լահազալը կէօրիւնիւյօր իտի: Մէլամտան սօն- րա «Նէ՞ վար Աբրահամ աղա, նիչիւն տալըն կէօրիւնիւյօրսըն» տէյու սօրտըմ:

«Նէ՞ օլաճադ ինկիլիզճէ էօյրէնիյօրըմ», ճէվապ վէրտի վէ տարղըն չէհէ իլէ «Պու մէմ- լէքէթտէ ինսան էքմէյի սույու էօյրէնմէգտէն էվվէլ «Հօլտ ըփ» լուղէթինի էօյրէնմէլի իմիչ, տիլիմի տիչիմին արասընա սօղուլտուրուպ պանա Թիէնք եաւ տէմէյի էօյրէտէճէյինիզ պանա Հօլտ ըփըն մանասըն էօյրէտէ իտինիզ տէ պու պէլա պաշըմա կէլմէյէ իտի:»

«Նէ՞ տէմէք, նէ՞ վուգու պուլտու», սօր- տըմ:

«Պիրատէր, տիւն կիճէ պիր տօսթուն է- վինտէն կէլիյօր իտիմ. Սէնթ Նիգօյա սօղա- ղընտա գարշըմա իքի ատէմ չըգըպ պիր շէյլէր պաղըրտըլար. Նէ՞ տիր, Թիւրքճէ սէօյլէյին, պէն զարիպ իմ, Ֆիլան տէմէյէ գալմատը գա- Ֆամա պիր սօփա տըր էնաի, ապըմ պաշըմ- տան կիթմիչ. կէօղիւմիւ աշտըմ քի սօղադտա իմ: Ճէպիմտէ 7½ տօլար վար իտի օնու ալ- մըլար: Մէյէր էլլէրինի գալտըր տէմէք իմիչ. հէրիֆլէր Հօլտ ըփ տէր տէմէգ իքի էլլէրիմի Ֆինօ քէօփէյի կիպի գալտըրըպ տուրմալը ի- միչիմ: Անլամադսան սօփայը եա գուրշունու եէր իմիչսին: Պէօյլէ հէր լուղէթ էօյրէնմէյէ պիր սօփա եէրսէք իւչ լուղէթ էօյրէնմէգտէն սօլուղու արքայութիւնըն գափուսընտա ալա- ճաղը: Պո՞ւ մը Ամէրիգա տէտիյինիզ, պո՞ւ մը էմնիյէթ, հիւրրիյէթ, մէտէնիյէթ տիյա- րը. պիգիմ մէմլէքէթտէ գըրմադ քէսմէք եան քէսիճի օլուր իտի եա պէօյլէ կէօղ կէօրէ հօլտ ըփճը իչիթմէտիք իտի: Եաղմուրտան գաշտըգ Թօլույա ուղրատըգ», տէտի:

«Պէօյլէ շէյլէր իսթիսնալար տըր, տօս- Թում», ճէվապ վէրտիմ:

«Հանկը իսթիսնալար», գարշըլատը իւ- Թիյար, «հէր կիւն զաղէթատա օղույօրլար ի- չիտիյօրում: Պու կիւն Հօլտըփ, պանգայը սօ- յույօրլար, եարըն Հօլտ ըփ, փօսթայը տուր տուրույօրլար, էվէ կիբիպ էվ գատընընա Հօլտ ըփ, եօլտա Հօլտ ըփ... հէլէ վուրուլանըն

էօլէնին եարալանանըն հիսապը եօգ: Գարը գօ- ճասընը վուրմուչ, օղլան գըզը, գըզ նշանլըսը- նը, օղլու պապասընը, վուրան վուրանա: Շու- րատա կիւն կէչէ՞ր մի քի պիր եա պիր գաչ գաթլ օլմասըն: Կէչէն կիւն օղույօրլար իտի քի պուրատա պիր չէհրտէ օլան ճինայէթ էվրօ- փատա պիր մէմլէքէթտէ օլանտան չօգ իմիչ: Զէնկին չօճուգլարը չէչիտինէ պաղալըմ տէյու ատէմ էօլտիւրիւյօրլար իմիչ: Պիր գաչ կիւն էվվէլ պիրի գարըսընա սէն չիչմանսըն տէտիյի իչիւն գարը գօճասընըն պօղազընը քէսմիչ: Շուրայա կէլտիք, կէօյա պաշըմըգ էմին օլա- ճադ իտի: Պիր սօղազա չըգսամ երլտըրըմ կի- պի սալտըրան օթօլարտան ճանըմ գուրթարա- մայօր իտիմ, իչթէ պիր տէ Հօլտ ըփ չըգտը, պիր տահա գարշըտան պիրի աղզընը աչար աչ- մադ, էլլէրիմի կէօյէ տօղրու ուղատաճաղըմ: Կէչէն կիւն Նիւ Հէյվընտա պիր հէմչէհրիմիզ վար, գալալը պաղգալըգ էտիյօր իտի, կիճէ իքի ատէմ կէլիպ ալըշ վէրիչ էթմիչլէր, փա- րայը պօղմայա չէքմէճէյի աչընճա Հօլտ ըփ, չէքմէճէտէ նէ վար նէ եօգ ալըպ սալուշմուչ- ար: Պիր շէյ տահա էօյրէնտիմ. եօլտա սօյու- լուր իսէն էլլէրին եօղարը արգանա պաղմայա- րադ պօյունա գաշմալը իմիչ, եօգսա գուրշու- նու եէր իմիչսին», տէտի:

«Փէք էյի, պէօյլէ եաթագտա գալմադ իլէ օլո՞ւր մը, նի՞չիւն պիր տօգթօր կէթիբիպ քէն- տինի թէտալի էթտիւրմէյօրսընըգ», սուալ էթ- տիմ:

«Էվվէթ կէթիւրտիմ», պաղըրտը իսթիյար հիտտէթ իլէ, վէ սէօղիւնէ տէվամ էտիպ, «Տօգթօր էվվէլա պէնի թէրաղըյա գօյուպ թարթտը, անլաշըլան պուրտա խասթալարը օղգա իլէ փաղարըգ էտէրլէր իմիչ: Սօնրա եի- նէ տիչիմէ սարըլտը: Պու տէֆա տիչլէրիմ տօ- լապտա իտի, հիչ պիր շէյ պուլամայընճա պօ- ղաղըմը գուրտալտը. սօնրա կէօղիւմիւ գու- լաղըմը, պուրնումու գարնըմը, պաղըրտաղըմը տահա պաշգա պիր չօգ եէրլէրիմի գարըշտըր- տըգտան սօնրա, գօլումա պիր շէյ թաղըպ սը- գըշտըրտը. պու գանըմըն ազընթը թէրաղիսի իմիչ: Սօնրա գօլումա պիր պէօյիւք իյնէ սօ- գուպ գանըմը ազըթտըրտը, ալտը կէօթիւր- տիւ. մուայէնէ էտիլէճէք իմիչ: Իւչ կիւն օնու պէքլէտիք: Սօնրա իտրարըմը ալտը կէօթիւր- տիւ իւչ կիւն տէ օ սիւրտիւ: Պիլմէմ տահա նէլէր չըգաճադ, հալա տէրտիմի անլատամա- տըմ. «Ահ ճանըմ Հօլտ ըփճըլարտան սօփա եէ-

տիմ, պաշտօն օմուղըմ աղըըյօր. պու աշաղըմ-տան հօգարըմտան նէ՞ իսթէրսինիզ» տէյօրըմ, «Սէնին ագլըն եէթմէզ պուընլար թէշիսիս իշիւն լազըմ տէյիպ իշին իշինտէն չըզըյօրլար: Պու տէֆա իշէրիմին թասվիրինի տէ չէթտիրտիւէր, պիւմէմ քի սօփա իշէրիմտէ գալտը տէյո՞ւ մը չիւպհէ էտիյօրլար: Շիմտիյէ գատար սարֆ էթտիյիմ 47 տօլար օլտու, Հօլարփա վէրտի-յիմ 7½ տօլարա մը աճըյայըմ հօգսա շու սօն-րաքի 47յէ մի: Հայտէ, Հայտէ սիզ տօղթօրլար տա պիր թօհաֆ օլտուընուզ. ինսանըն պիր եէ-րինտէ պիր աղըը օլտումու թաշտան թաշա չարփըյօրսընըզ», տէտի:

«Շիմտիքի ուսուլտա հէր ապալարըն վէ իւ-լէթին պիր միւթէխասըսը վար, հէր քէսին իշի ալըը տըը» ճէվապ վէրտիմ:

Արբահամ ազա ալըզ ալըզ եիւզիւմէ պա-զըպ «Տէմէք վիւճիւտիւմին պիր եէրինտէ պիր էօզը եա խասթալըզ վար մը հօգ մը անլամազ իսթէրսէմ վէ վիւճիւտտէ 48 ազա վար իսէ ալ-ըը ալըը 48 եէրէ՞ մի կիթմէլի իմ» տէտի. վէ իւլվէթէն, «պու ուսուլը սիզ նէզլէյէ, սօփա-յա, հօլտ րփա, եէլէ, սըթմայա տա՞ մը թաթ-պիզ էտէճէքսինիզ. վայ պաշտմա» մըըըլտան-տը:

«Պու արալըզ պաշգա պիր չէյ տէ էօյրէն-տիյին վա՞ր մը» տէյու սօրտու մատտէյի տէ-յիշտիրմէք նիյէթիյէ:

«Հէր կիւն եէնի չէյլէր էօյրէնիյօրուզ: Կէչէն պիր եէրտէն կէշիյօր իտիք. պիր մէզար-ըզ կէօրտիւմ, էօյլէ կիւզէլ մէզար թաշարը չիչէքէր իւլ թէգեին էտիւմիշ իտի քի պու հա՞նկը միւլէթին մէզարըզը տէյու սօրտըմ: Նէ՞ ճէվապ վէրսէլէր պէյէնիսին, քէօփէք մէ-զարըզը տէտիւէր: Տահա նէլէ՞ր կէօրէճէյիզ. պու աճէլ աճայըպ մէմէքէթտէ. պիզիմ եիւզ պինլէրիմիզ պիր մէզար պուլամայըպ աշըգտա գալտըլար, պուրատա պիր ինսան տէֆն էթմէք իշիւն եիւզլէրճէ տօլար գըյմէթի օլան մէզար-լարտա քէօփէք տէֆն էտիպ, գափուլար տի-վարլար, մէրմէր մէզար թաշարը վէ սանէմ-լէր եափտըըյօրլար: Եալընըզ պու գատար տա տէյիլ, քէօփէյինէ պինլէրճէ տօլար վասի-յէթ պրազանլար չօգ իմիշէր: Տահա պու հաֆթա պիրիսի քէնտի հօլտիւքտէն սօնրա քէօփէյի փէրիշան օլմասըն կիւզէլ եաշասըն տէյու 5,000 տօլար վասիյէթ էթմիշ», տէտի վէ պաշընը սալլայարազ, «էօթէտէ կիւլ կիպի անա եալրուլարը պաշընը սէթր էտէճէք եէր

պուլամայըպ սօղազլարտա գալըյօր, պուրա-տա քէօփէք էօլիւսիւնէ մէզարլար պաղչէլէր եափըյօրլար. քիմի քէօփիւ պուլամազ կէչմէ-յէ քիմի սու պուլամազ իշմէյէ» իւլվէ էթտի:
Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԻՍՐԱԿ Ը ՊԵՇԵՐԻ

Ազտէմքի պէնտիմիզտէ թապիի սուրէթ-տէ վուզու պուլան իսրաֆտան պահա էտիպ, իւմ ու սանաաթըն շիմտիքի մէվգիինտէ պուընա չարէ հէնուզ պուլուընմատըղընը կէօթէրտիք:

Պու տէֆա ինսան իտարէսի թահթընտա պուլուընուպ՝ մէնի գապիլ օլան իսրաֆտան պահա էտէճէյիզ: Պու տարիքտէ իքի սընըֆ թէֆրիզ էտէպիլիւրիզ. պիրինճիսի՝ հայաթը ինսանի իշիւն ասլա իգթիզասը օլմայան չէյ-լէրճէ իսրաֆ. տիկէրի՝ հայաթա իգթիզասը օլան չէյլէրտէ լիւզուընտան զիյատէ խար-ճամազա վուզու պուլան իսրաֆ:

Պիրինճի սընըֆտան իւք եէրտէ թիւթիւն գապիլինտէն օլան մուզիրը նէսնէլէրի զիքը է-տէպիլիւրիզ: Պուընլարըն էն մուզիրըլէրի աֆիօն վէ էսրար (հաշիշ) տիր վէ մազարաթլարը նիսպէթինտէ անլէրին տէֆինէ եախօտ մէնինէ տարի չարէլէր տիւշիւնմէք իշիւն պէյն էլ մի-լէլ մուհաէտէլէր վէ գօնֆէրանսլար թէշէրի օլուընմագտա տըը: Պու խուսուստա Բահնիւ-մանըն Նօ. 6 նուսիսինտէ մուֆասսալ հազըլ-մըշ տըը:

Պուընլար գուվվէթի չարփան ճինլէրտէն օլտուզլարը իշիւն իմլէրի ֆէնա չըգմըշ: Լա-քին պէրիտէ անլէրին քիւշիւք պիրատէրի, հազըլէթ ի թիւթիւն, հիշ պիր մուհաէմէյէ չէքիւմէտիքտէն մատա, պէօյիւքտէն վէ քիւ-շիւքտէն, գէնկինտէն վէ ֆազիրտէն, վէ մա-էթթէնսիւֆ զիքը մէճպուըըզ— նաղէնին հա-նըմլարտան պիւլէ թալթիֆ օլուընմագտա տըը: «Թիւքի վար տըը պաշ քէսէր, գուրտուըն աղը եաման չըգմըշ:» Սոզմոնըն զիքը էյլէտիլի քիւշիւք թիւքիւլէր տիր պաղը պօզան: Կիւնտէ պիր գաշ սիկարէթ, նէ գարարը օլապիլիւր: Լա-քին պիր գաշ տանէ պէօյիւք պիր գաշ տուզինա օլուըր, սիկարէթլէր սիկար օլուըր: Նէֆէս գօ-գար, էլպիսէ գօգար, էվ գօգար. լաքին զիյա-տէսի վար. վիւճիւտ գէհրիլէնիւր, հայաթ գը-սալըր. եալաշ եալաշ նիքօթին, թիւթիւնին

զէհրի, թէէսիրինի իճրա էտէճէք տիր, չարէ եօգ: Մալիյէճէ գիյանը՝ 1910տա նէշր օլունան պիր սթաթիսթիքտէ պէյան օլունտուղունա կէօրէ օլ զէման Մ. Ամէրիգատա սէնէտէ 11000 միլիօն սիկարէթ սարֆ օլունմուշ: 1923տէ պու մըղտար 63,000 միլիօնա պալիզ օլմուշ, շէօյ-լէքի սիննի 15տէն եօգարը օլան էհալինն պէ-հէր նիւֆուսունա 1000 սիկարէթտէն գիյատէ տիւշիւյօր: Գըյմէթ ճիհէթիլէ պու մըղտար սէնէտէ 600 միլիօն տօլարտան գիյատէ հալա-յա եազմազ տէմէք տիր: Սարֆ օլունան վա-դըթ վէ անըն գըյմէթի շէօյլէ տուրսուն: Սի-կար հալընտա եախօտ փայփ տէրունինտէ սարֆ օլունան թիւթիւն պու հիսապա տախիլ տէյիլ տիր. իհթիմալէն օլ սուրէթտէ թէլէֆ օլան փարա սիկարէթտէն չօգ կէրի գալմազ:

Թիւթիւնտէն սօնրա միւսքիրաթ մուհիմ պիր մէվզի թուրքմադտա տըր: Գանունէն միւսքիրաթ ախզ ու իթասը մէմնու օլտուղուն-տան շիմտի նէ գատար իսրաֆ վուգու պուլ-տուղունա տաիր սթաթիսթիքլէր եափըլմազ. լաքին գաչաճըն հատուը հիսապը եօգ տըր: Մուհարէպէտէն էվվէլ պու տիյարտա սէնէտէ 600 միլիօն տօլար միւսքիրաթա կիտիյօր իտի. շիմտի ֆիյէթլէր փէք եիւքսէլմիշ, իսթիմալը իսէ չօգ էքսիլմէմիշ, շէօյլէ քի պու տաիրէտէ օլան սէնէվի իսրաֆ 1000 միլիօն տօլարտան էքսիք տէյիլ, պէլքի ֆազլա տըր: Լաքին իս-րաֆ օլան սալթ փարա օլտա նէ՝ ալա. նիշէ խա-նէլէր խարապ օլույօր. նիշէ եիւրէքլէր գըրը-լըյօր. նիշէ սաատէթլէ պաշլալան էօմըլէր լա-նէթլէ խիթամ պուլույօր. վէ միւսքիրաթա գաթըլան զէհրիլի վուտ-ալֆօհօլ սէպէպիլլէ նիշէլէր կէօղլէրինտէն վէ հաթթա հայաթլա-րընտան օլույօրլար: Իշրէթին թահթընտա իշ-լէնիլէն էֆալ ը շէնիէյի վէ ճինայէթլէրի հիշ գիքըր էթմէյէլիմ...:

Սազըզ շիյնէմէսի պիզիմ էսքի վաթանտա շինկեանալարա վէ քէօյլիւլէրէ մախսուս ատտ օլունուը իքէն, պուրատա ալէլուճում ատէթ օլմուշ: Ֆայտէսի՝ կէօյա տիշլէրի թէմիզլէր իմիշ, վէ աղղտա փէյտա օլան սալեանըն քէս-րէթիլլէ միտէնին հազմ ամէլիյաթընը թէսհիլ էտէր իմիշ: Շու հալտէ սազըզ շիյնէյէնլէրին ճիւմլէսի սաղլամ վիւճուտուը, շիյնէյէնլէր իսէ միտէ խասթալըզլարընա միւսթէլա, շիւ-րիւք քիմսէլէր օլտա կէրէք. աճէպա՝ Կէօր-տիւլիւմիւզ պաշլըճա ֆաիտէ մէշհուը սազըզ ֆապրիգաճըսընըն Շիգալօտա էն եիւքսէք վէ

պէօյիւք պինայա մալիք օլմասը տըր, — սէնէ-տէ պիր գաչ էիւզ միլիօն տօլարըզ սազըզ սաթմասը սալէսինտէ:

Շէքէր իշլէրի (Քէնտի) վէ չօգօլաթ պիւտ-ճէսիսէնէտէ 700 միլիօն տօլար հիսապ օլունու-յօր: Տիկէրլէրէ նիսպէթէն պունա նազար ը աֆվ իլէ պազըլա պիլիւր: Չօճուգլար իշիւն ազ չօգ ֆաիտէլի, պէսլէյիճի օլտուղու ինքեար օլունամազ. լաքին՝ «Ազը գարար, չօղու գա-րար»: Նէ տէրէճէ իֆրաթա վարտըզ շուֆտան անլաշըլըր քի՝ պիզիմ էսքի քէօյլիւլէր չօգ տէ-ֆա 70 եաշընտա հալա սաղլամ տիշլէրէ մալիք իքէն, պուրատա 7 եաշընա վարմազտան տիշլէր տիւքեանընը էլէ ալմայա պաշլալօրլար: Տիշ-ճիլէր տէ կէլինմէլի եա...:

Շէքէրին իֆրաթլա իսթիմալը պիզի մատ-տէմիզին իքինճի սընֆընա կէթիլտի, եանի լազըմ օլան շէյլէրտէ իսրաֆ: Ամէրիգա էհա-լիսի սէնէտէ 9000 միլիօն փաունտ շէքէր սարֆ էտիյօր. եախօտ նուֆուս պաշընա 90 փա.: Նիւֆուս պաշընա 60 փա. պիւթիւն սէնէ գահ-վէյէ, չայա վէ կէօնակէօն քէյֆլէրէ վէ փազ-լալալարա պօլպօլ քիֆայէթ էտէր. պազիսի լիւզումսուզ տըր: Ուճուզ ֆարզ էտիպ, 15 փա. ը պիր տօլար հիսապըլլէ՝ 200 միլիօն տօլար իսրաֆ տըր:

Ամէրիգանըն խուսուսա պէօյիւք շէհրլէ-րինտէ էհալինն պիր գըսմը էվտէ թաամ հա-զըրլամայա վազըթ պուլամայըպ, եախօտ պէ-քեար օլարազ թաամ հազըրլամայը պիլմէյիպ, իշթօրանլարտա եէմէյէ մէճպուը տըր: Պու ճիհէթլէ իճրա օլունան խուսուսի քէշֆ ու թէ-հարիյաթըն նէթիճէսի օլարազ անլաշըլմըշ տըր քի—

1) Միւսթէրիյի խօշնուտ էթմէք իշիւն չօգ նէվ թաամլար փիշիւմէք լազըմ օլույօր:

2) Մէճպուըրի հէր նէվտէն խալլըճա փիշի-րիլիպ, պիր գըսմը արթըյօր վէ թէլէֆ օլույօր:

3) Սուֆրա պաշընտա նէվ վէ մըղտար չօգլուզու սէպէպիւնտէն, — չօգ տէֆա տախի թաամըն հէփսինի եէմէյիպ՝ պիր գըսմընը ար-թըրմազ կէօյա քիպարըզ ատտ օլունտուղուն-տան, — խալլը գըսմը գալըյօր վէ եա տէօքիւ-լիւյօր, եատա հալմանլարա վէրիլիյօր: Պիր չօգ իքթիսատի թարիզլէր թալսիյէ էթմիշ օլան Տօգ. Մէլվիլ Տիւրի նամ գաթ՝ Լէյք ֆլէ-սիտաէ թէէսիս էթտիյի պիր գըլպտա պունու թէճրիպէ էթմիշ տիր: Ագտէմճէ մընիւ իւզէ-րինտէ պուլունան հէր շէյ սուֆրայա կէլիլ ի-

քէն, հօթէլտէ պուլուռնան 700 միւսաֆիրին արթըրտըղը եէմէքլէր իլէ 418 բէս տօնուզ պէսլէնիյօր իտի: Միւսաֆիրլէրին էօնիւնէ քեաղըտ վէ գալէմ գօյուզ, իսթէտիքլէրինի եաղտըրմազ ուսուլուռնու իտիալ էթտի— նէթիճէսի— 1200 քիչինին արթըրտըղլարը իլէ 150 բէս տօնուզ կիւճ պէսլէնէպիլիյօր իտի: Պիր սէնէ գարֆընտա 50,000 տօլար իտարէ օլուռնու:

Իսրաֆ սօն մուհարէպէնին ագապիւնէ տահա չօղալտը: Էհալի չօգ գազանմայա վէ չօգ սարֆ էթմէյէ, իսրաֆա ալըճըճ իտի: Հուլըր 1920տէ իտարէ պաշընա կէչտիյինտէ՝ 80 քիչիտէն իպարէթ պիր դօմիսիօն թային էտիպ, պաշընա ալթը տաիրէ սանաաթլարտա վուզու պուլան իսրաֆը վէ անա գարշը տիւշիւնիւլէճէք չարէլէրի թէֆթիլէ էթտիրտի: Պու ալթը տաիրէլէր չուլար իտիլէր. . 1) Ինչաաթ. 2) Տէմիր Փապրիզալարը. 3) Գուճաշ Փապրիզալարը. 4) Էրքէք էլպիսէլէրի հազըրճըլըղը. 5) Գօնտուրա Փապրիզալարը. 6) Մաթպուլաթ: Պուլարըն ճիւմլէսինտէ տախի քիւլիլէթլի իսրաֆ քէչֆ օլուռնու: Պաշընա սէպէպ իտարէճէ նօզսան, իշ պաշընտա պուլուռնալար չօգ տէֆա իշի պիլմէյիպ, լիւզումընտան զիյատէ ատէմ գուլլանըր, եախօտ ատէմլէրէ լազըմ օլան իշի վէրմէզ, եախօտ վազթընտա վէրէմէզ: Իքինճի պիր սէպէպ՝ քէսմէքտէ, պիչմէքտէ վէ սայըր մուամէլաթտա չօգ քէրասթէ զայ օլմասը տըր: Հէնրի Ֆօրտ պու կիւն տիւնեանըն էն զէնկին ատէմի օլմուլ իսէ՝ պիրիճիք սըրըր իշինի էյի իտարէ էթմէսի տիր. հիշ պիր ամէլէ պիր տազիզէ պօշ գալմազ վէ հիշ պիր տէմիր եախօտ սայըր մատտէ փարչասը թէլէֆ օլմազ:

Տիկէր պիր սէպէպ իշճիլէրին տէվամ իւզրէ իսթիլտամ օլուռնամասը տըր: Ալըճ վէրիշ աշըլտըղը զէման չապայա տիւշիւլիւր, ուլար ուլմազ ատէմլէրի եիւքսէք իւճրէթլէ թօփլամազ լազըմ օլուր: Պիրազ տուրղուռնուզ պաշլատըղը կիպի՝ իշճիլէրին պիր դըսմը պրազըլըր: Թապիի իշճի պօշ գալտըղը վազթըն զիյանընը իշ պուլտուղու միւտտէթ գարֆընտա չըգարմազ իսթէյէճէք: Տէվամազ իշէմէնին պիր գարարը տախի ամէլէնին արզու իլէ իշէմէյիպ, հիւնէր վէ սանաաթտա կէրի գալմասը օլուր: Պիր քեաղըտ խամուրու Փապրիզասը պուռնու սընամըճ տըր. իշճիլէրի տէվամ իւզրէ գուլլանարազ վէ էյի չալըշանլարը էյի իւճրէթլէ թէլիւզ էտէրէք, ագտմէճ սէնէտէ 42

պին թօնօ մալ չըգարըր իքէն, այնի մաքինալար վէ այնի ատէտ իշճիլէր իլէ սէնէտէ 110 պին թօնօ չըգարապիլմիշ տիր:

Հիսապ օլուռնու տըր քի 5300 հազըր էլպիսէճի Փապրիզալարըն պիր միլիօն իշճի եէտիլէ մէյտանա կէթիրտիյի 1200 միլիօն տօլար գըյմէթինտէ էլպիսէնին 372 միլիօնու Ֆիւզուլի մասրաֆ տըր: Գօնտրա իշի սէնէտէ 370 միլիօն տօլար տէվը իլէ 70 միլիօնտան զիյատէ իսրաֆ էթմէքտէ տիր: Մաթպաա իշի սէնէտէ 100 միլիօն տօլար հալայա սարֆ էտիյօր: Էն տէհէթլիսի մէնուռնաթ, — գուճաշ, խալի, քիլիմ վէ սայրէ, — չիւպէսի տիր, քի սէնէտէ 7000 միլիօն տօլար մալ չըգարըլ պուռնու 1000 միլիօնուռնու էհալիլէ ճէրիմէ չէքտիրիյօր:

Պու ճիւմլէ իշէրտէ թէրթիպսիլիւք սէպէպիլլէ վուզու պուլան գազալար տախի չօգ տըր: Պիր սէնէ գարֆընտա Փապրիզալարտա գազա սէպէպիլլէ 23,000 վէֆիյաթ վուզու պուլուր: 575,000 քիշի տէօրթ հաֆթա եախօտ զիյատէ վէ իւշ միլիօն քիշի պիր գաշ կիւնտէն իւշ տէօրթ հաֆթայա գատար իշսիզ գալըյօրլար: Իշսիզ կիւնլէրին իւճրէթլինի տէօրտէր տօլար սայարազ ամէլէ թազըմ սէնէտէ 1200 միլիօն տօլար զիյան չէքիյօր: Պու գազալարըն 100 տէ 75ի իշթիյաթլը տալրանմայը էօյրէթմէքլէ վէ գազալարը մէն էտէն վասիթալար գուլլանմազալա ըէֆ օլուռնապիլիլ:

Մ. Ամէրիզատա սէնէտէ 2000 միլիօն տօլար գըյմէթինտէ օթօմօպիլ պաթթալ (Ճըմֆ) օլմազտա տըր:

Գօրփօրէյըն իսմիլլէ մէյտանա տիւշիւպ կաղեաղը եախօտ մատէն վէ սաիրէ էսհամը սաթան սախթէքեարլար սէպէպիլլէ Մ. Ամէրիզա էհալիսի 1923տէ 600 միլիօն տօլար գալար չէքմիշ տիր:

Հէլէ եարըշլարտա, պահալարտա վէ գուճարխանլէրտէ թէլէֆ օլան մէպլազլար, սիյրէթ ու ախլազը վէ վիւճուտու խարապ էտէն մահալլարտա վէ ալազալարտա տէօթիլէն միլիօնլար վէ թէլէֆ օլան կէնճ հայաթլար հիսապը նազապիլ իսրաֆ տաիրէլէրի տիր:

Կէչէնլէրտէ զէնկինին պիրի տիւլիւն միւնասէպէթիլլէ 100,000 տօլար սարֆ էթմիշ տէյու օղուտուզ. պուռնու պէօյիւք դըսմը Ֆիւզուլի իտի: Լաքին օնու էտէն ատէմէ պիր չէյ տէյէճէք օլսան, «Սանա նէ՞ պէնիմ փարամը իսթէտիլիմ կիպի սարֆ էտէպիլիլիլիմ», ճէվապընը վէրէճէք տիր: Թիւթիւն իշէն, միւսքի-

բաժնի գումարան, սաղմոս չի յնէյն, թէրթիւսի
սիւղ իշխերին զարարընը սէնտէն պէնտէն չըգա-
րան, գումար օյնայան, սախթէքեար, եանքէ-
սիծի, խըրսըզ, հարամի,— ճիւղէսի տախի
այնի ճէվապը վէրէպիլիւրէր: Լաքին, հազդ-
լարը վա՞ր մը: Խայր: Տիւնեա պիւթիւն սէր-
վէթ վէ էմլաքըլէ, մահսուլաթ վէ մամուլա-
թըլէ, հիւնէր վէ սանաաթըլէ ումում ինսան
ճինսինին սաատէթ վէ իսթիրահաթընա խըտ-
մէթ էթմէք իշխն մէվճուտ տըր: Հէր նէ քի
պու մագսէտին խարիճինտէ լիւզումսուզ վէ
Փայտէսիւզ իւրաֆ օլունուրսա՝ մահգա պէնի
պէշէրէ զարար օլուպ, թապիի հալտէ հիսսէ-
միւզ օլան եիւք վէ էնտիշէնին իւզէրինէ պիր
զաթ տահա իլալէ էթմէք տէմէք տիր:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

ՏՕՍԹԼՈՒԳ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՄԻՒԼԱՀԱՁԱԼԱՐ

Տօսթլուգ էն գըյմէթլի պիր խազիմէ տիր:
Եազը՛դ օլ ատէմէ քի հազիգի պիր տօսթու եօզ
տուր:

Տօսթլուգ սիյրէթին պիր միյարը տըր.—
Պիր ատէմին սիյրէթինի՝ մալիք օլտուղու
տօսթլարտան թային էտէպիլիւրսին: Գէզալիք
տօսթլար եէքտիկէրինին սիյրէթինէ թէէսիր
էտէրէլէր.— «Իւզիւմ, իւզիւմէ պազարադ գա-
րարըր,» տէմիշէր աթալար:

Տօսթլուգ թէշքիլինտէ աճէլէ էթմէլի տէ-
լիլ, վէ թէշքիլ օլունտուղտան սօնրա՝ անը
պօզմագտա աղըր տավրանմալը տըր:

Հազիգի տօսթլուղուն էն պէօյիւք պիր
շարթը, թարաֆէյնին եէքտիկէրինէ օլան Էմ-
նիյէթ ի քեալիլէսի տիր: Լաքին հէր քէսէ էմ-
նիյէթ օլունամագ.— «Պիւա ֆարգ սէվ հէր քէ-
սի, լաքին էք Էմնիյէթ ագ, չիւնքի պիլինի՞ր
մի ինսան, նէ ուսթա տըր, նէ գուրնագ:» «Ին-
սան օղլու հիլէքեար տըր, քիմսէ պիլմէզ ֆէն-
նինի, օլուր օլմագ քիմսէլէրտէն հէր ան սազըն
քէնտինի:»

Երէմիա փէյլամպէր տախի պու մասալ-
լարը թաստըզ էտիպ տէյօր քի, «Հէր ատէմ
քէնտի գօնշուստունտան սազընսըն, հիւ պիր
զարընտաշա պիլէ իթիմատ էթմէյինիւ:» (Ե-
րեմ. 9.4)

Տէօրթ ճինս տօսթլուգ վար տըր.— Գօր-
գու, մէնափի ի շախսիյէ, խայրխաիւրգ վէ

մահգուգիյէթ տօսթլուղու: Ասըլ մագպուլը սօն
իքիսի տիր: Հազիգի տօսթլուղուն էն պէլիլ
խասսիյէթլէրի, եէքտիկէրէ Էն խալիս մու-
հապպէթ իպրազը, պէտէլինի մէմուլ էթմէյէ-
րէք վէրմէք, ֆէտաֆեարըզ վէ խըզմէթ էթ-
մէք տիր.— Օ տա ֆէրահիյէթ վէ մէսէրրէթլէ
խըզմէթ.— «Մուհապպէթ զահմէթ պիլմէզ:»

Տօսթլուգ ինսանա Ալլահ թարաֆընտան
վէրիլէն էն պէօյիւք պիր ֆարգ, էն ճէլիլ պիր
խմթիյազ, վէ էն ալա պիր ֆազիլէթ տիր: Թէ-
վէճճիւհ վէ տօսթլար գազանմագ, սէրվէթ
գազանմագտան տահա զիյատէ էլզէմ վէ ֆաի-
տէլի տիր:

Տօսթլար գազանմագ վէ անլէրի սազլա-
մագ պէօյիւք պիր ֆէնն տիր.— Ղայրէթ, պա-
սիրէթ, հիֆմէթ, նէգաֆէթ, տիրայէթ վէ տէ-
վամի մուհապպէթ թալէպ էտէր: Տիգզաթլը
տավրանմալը տըր: Գազանմասը լազըմ օլան
պէշ հէհէմ շէյլէր վար, քի օնլարը էհէմմիյէթ
սըրասընճա շէյլէ իֆատէ էթսէք օլուր.— Է-
վէլա, Ալլահըն տօսթլուղունու գազան: Իքին-
ճի, ինսանլարըն տօսթլուղունու: Իւշիւնճիւ
սըհիէթ: Տէօրտիւնճիւ, սիյրէթ: Պէշիւնճի,
սէրվէթ գազան:

Տօսթլար միյանէսինտէ միւրայըլըզ օլմագ:

Տօսթլուղունու սէօյլէմէքտէն չէքինմէ:
Օնլարըն էյի ամէլլէրինի մէտի էթ. ճէսարէթ
վէր: Տօսթլարըն գըյմէթինի քանը վէ թանըր
վէ քագտիր էտէր օլտուղունու պէյան էթ:
Կէօսթէրիլէն ճիւզի լէթաֆէթէ պիլէ մէմուլ-
նիյէթ՝ սուլնմաղը ունուլմա: Էօլմէզտէն օնլարը
չօգնա քալթիֆ էթ. էօլտիւքտէն սօնրա չիլէք-
լէր իլէ թէզեին էթմէնին, եա անլէրին մէտհի-
նի էթմէնին չօգ ֆաիտէսի եօզ տըր:

Տօսթլուղու պագի սազլամագ իշխն լազըմ
օլան էսասի մէպտէլէր, Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն տաղտաքի վազընտա՝ Մատթէոս
Յինճի պապըն իլք գըսմընտա օլան 9 «միւպա-
րէք հալլէր»տէ, վէ Պօղոս Բէսուլըն Գօրնթոս-
լըլարա օլան պիրինճի րիսալէսինին 13իւնճիւ
պապընտա, տիւնեատա էն պէօյիւք շէյին մու-
հապպէթ օլտուղունա տաիր պահսընտա կէօ-
րիւլէն 9 խասսիյէթլէրտէ աչըզճա պէյան օ-
լունմուշ տուրլար: Անլէրի չու սուրէթլէ գըս-
սաճա իճմալ էտէպիլիւրիւ. շէօյլէքի,— Հիլմի-
յէթ, գապթը նէֆս, ֆիաֆ գալպ, իշքիւրազը
հիսս, սուլի սէվիմիլիֆ, լէթաֆէթ, ֆէտա-
ֆեարըզ, Էմնիյէթ, սապր, աֆվֆեանիլիֆ,
հասէտ էթմէմէֆ, մաղրուրլամմագ, դա-

զապլանմամբ, վէ սալք քէնտի ֆախտէնի արաւմամբ:— Իշթէ պու ֆիհրիսթտէ օլան 14 խասսիյէթլէրին ճիւղէսիտէ տօթլուղու պագի սագլամանըն էն էլղէմ շարթլարը տըրլար:

Տօթլարըն իլէ նէգաքէթլի պուլունմաղը հիչ ունութմա: Չօզ քէֆլիֆսիզ օլմա, զիւրա Ամէրիգալըլարըն փէք տօղրու պիւր տէյիշի վար քի, «Թէքլիֆսիզլիք, նէֆրէք մէյտանա կէթրիւր:»

Եէքտիկէրինէ հիւրմէք էտէն վէ լիյազաք ի գաքիյէլէրինի քանըյան տօթլարըն տէվամի գալանագլարընա իւմիտ վար տըր: Տօթլար գաղանըլ, պագի սագլամագ իշիւն, տալմա տիգգաթլա տալրանմագ լաղըմ տըր: Ալիւ Սօղոմօն տէյօր քի, «Տօթլարը օլան տօթլանէ տալրանմալը, վէ գարնտաշտան զիյատէ սատըզ տօթ վար տըր:» (էմս. 16.24):

Տին նէ՞ տիր.— Ալլահ իլէ տօթլուզ տէյլլ մի տիր: Ինսանլար իլէ օլան տօթլուղու մուղու, շախսի ալագա իլէ, գօնուշարագ վէ մէքթուլ իլէ պագի սագլարըլ: Ալլահ իլէ օլան տօթլուղու տախի այնի շարթլար լաղըմ տըր: Տուա էտէրէք Ալլահ իլէ գօնուշուրուղ, վէ Գիթալ Ե Մուգատտէն գրաաթը իլէ, Ալլահտան պիղէ հաղըմըլ օլան մէքթուլարը օղուրուղ:

—Տօթլուղուն պէօյիւք իմթիսալա շայան պիւր էօրնէյինի կէօրմէք իսթէ՞րմիսին,—1ինճի Միւլիւք 20ինճի պապը օղու.— Դաւիթ վէ Յովնաթանըն տօթլուղու:

Տօթլուղուն էն ճէլիլ նիւմունէսինի Խէլասքեարըմըլ Յիսուս Գրիստոստա միւշահատէ էտէրիլ.— Պիղիմ իշիւն հայաքընը վէրտի: Էն սատըզ, հագիգի, տէվամի վէ էպէտի տօթ Գրիստոս տըր:

Բապպ Յիսուս Գրիստոս պիւր տօթ տըր,
Թէհամմիլ էտէր պիղէ.
Իսեանլարըմըլա զաֆուր տըր,
Հէմ շէրիֆ տէրտիմիղէ:
Է՛յ միւմին, տէրտէ տիւշէրսէն,
Պու տօթու ֆիքրէ կէթիւր.
Հէր Էնտիշէնի տուայլէ,
Պու սատըզ տօթա կէօթիւր:

ՏԻԳՐԱՆ Հ. ՐԷՃԷՊԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԵՎԼԻ

ՃՕՐՃ ՈՒՅԻՆԿԹՕՆ

(Կոչնակտան)

Ա.

Շիմալ ի Ամէրիգայա իլք հիճրէթ էտէն է—
հալի պաշլըմա Ինկիլիլ իտիլէր իսէ տէ, Հօլանտալը, Շուէտլի, Ֆրանսըզ վէ Ալամանլար տախի ազ տէյիլ իտիլէր: Պուրատա կէրէք Ինկիլիլէրէ կէրէք Ֆրանսըզլարա ախտ միւսթէմլէքէլէր թէշքիլ օլունմուշ իտի: Ինկիլիլէրին 7 սէնէ Ֆրանսայա դարշը օլան մուհարէպէսի 1763տէ խիթամ պուլուլ պիւթիւն Գանատա վէ Շէմալի Ամէրիգա իւզէրինէ Ինկիլիլ հաքէմիլէթի թէէսիս օլունտու իսէ Ինկիլիլ խաղինէսի փէք տարտա գալմըլ վէ հիւքիւմէթին պօրմը իքի գաթլանըլ 140 միլիօն լիւրա օլմուշ իտի: Պու էսնատէ Ճօրճ Իւշիւնճիւ թախթա ճալիս օլմուշ օլուլ պու պօրմըն պէօյիւք պիւր գըմմըն միւսթէմլէքէլէրէ թարհ էթմէյէ գալար վէրիւր վէ այնի գէմանտա Ինկիլիլէր 1. Էճնէպի թիւճարլարա միւմէնաթ չըգարըլ թիւճարէթի հալընըլ քէնտիլէրէ հասր էտէրէք 2. Պիւր թագըմ Ինկիլիլէրին Ամէրիգատա կէնիշ արագի վէ Թօփրազլար գալթ էտէրէք Եէտ ի վահտ էթմէլէրի իլէ, 3. Միւսթէմլէքէլէրին իշիլին սօրմաղտան վէրկիլէր թարհ էտէրէք օնլարըն նախօշուտիսինէ սէպէպ օլմուշ իտի:

Պու վագթլարտա կէրէք Ֆրանսա ինգիլալը թէէսիլէրի մէյտանա կէլմէքտէ վէ կէրէք Ճան Լաք, Փաթրիւք Հէնրի վէ Օթիս կիպի քիմսէլէր «Էհալի Փատիշահլար իշիւն տէյիլ անճագ Փատիշահլար Էհալի իշիւն տիր» մէպտէսինի թալիմ էթմէքտէ իտիլէր: Փատիշահ իսէ միւսթէմլէքէլէրէ, անա մէմլէքէթ իշիւն գուլլանըլաճագ վասըթալար նաղարը իլէ պագալագ քէյֆի էմրիլէր վէ նիզամլար վագ էտէր իտի:

1760տա հիւքիւմէթ էմր էյլէտի քի մէմուլար ճէպրէն էվլէրէ կիրիպ էճնէպի տիյարլարտան կէօմրիւքսիւլ կէլմիշ էշհալարը գալթ էյլէսինլէր, վէ վարլամէնթ պիւր գանուն նէշը էտիպ զաղէթա, քիթապ վէ իսմի էվրագ իւզէրինէ գօնուլմագ իշիւն էն աշաղըսը պիւր շիլին օլմագ իւզրէ փուլլար իճատ էյլէտի վէ իթաաթ էթմէյէնլէրի պիւր թէք հաքիմ հիւքմ էտէճէք վէ մաաշը հալընըլ պու ճէգա ի նաղալիլէրտէն չըգաճագ իտի: Էհալի պունա

մուգավեցեալ էլէտի: Փուլ թէվզի էտէն հէփ մէմուրլար իսթիֆա էթտիլէր վէ զազէթալար չէվրէսի սիյահ օլարագ նէշր օլունտուլար: Փորթամուլթ չէհրի պիր հիւրրիյէթ իլահէսի հափրպ անը ալայ իլէ մէզարա կէթիւրէրէք տէֆն էթտիլէր: Գէնէքթիքէթ մահալլի մէճ-լիսի պիր օրուճ կիւնիւ թային էլլէտի: Չարլա-թըն քիլիսէլէրի ճէնաղէ չանլարը չալըպ Լի-մանտաքի վափօրլար հաս պայրադլարը չէք-տիլէր: Մասսաչուսէց էհալիսի ախէր 6 միւս-թէմլէքէ իլէ պիրլիքտէ ինկիլիզ փարլամէնթօ-սընա պիր փրօթէսթօ հօլլայըպ, հիշ պիր Ին-կիլիզ մալի ալմամաղա եէմին էթտիլէր: Պուն-տան միւթէսի օլարագ փուլ նիզամնամէսի ինկիլիզ փարլամէնթօսունտա միւպահէսէյէ գօնուլուպ, Մէնսֆիլտ փարլամէնթին նուֆու-ղընը սազլամազ իտտիասընտա պուլունտու ի-սէ տէ փիթ էհալինին հուգուգընըն միւտաֆա-ասը ճիհէթինի իլթիզամ էլլէտի: Ճօն էտէմս տիւնհատա հէր պիր հիւրիւմէթտէն էվվէլ է-հալինին հուգուգը մէվճուտ իտիյինի իտտիա էլլէտի:

1765տէ փուլ վէրկիսի լաղվ օլունտու լա-քին սիյասէթ թէպտիլ օլմատը: Գրալըն էմրի իլէ չայ իւղէրինէ վէրկի գօնուլուր քի պու էհա-լինին զազապընը սօն տէրէճէյէ եէթիշտիտի: Պօսթօն, Նիւ Եօրք վէ Ֆիլատէլֆիա լիմանլա-րընտան չայ կէթիլէն վափօրլար թարտ օլուն-տուլար: Դեկտ. 16տա 50 Պօսթօնուլար Հինտ-լի գըյաֆէթինէ կիրիպ Լիմանտաքի վափօրլա-րա հիւճմ էթտիլէր վէ 342 սանտըգ չայը տէ-նիգէ տէօքտիլէր: Գրալ Պօսթօն լիմանընըն գափատըլմասընը էմր էլլէտի: Պունուլն իւղէ-րինէ Սամուէլ էտէմս Պօսթօն էյալէթի թա-րաֆընտան ումուճի պիր գօնֆէրանս հափմազ իւղրէ տալէթ հօլլատը վէ Ճօրճիա վիլայէթին-տէն մատա ճիւմլէսի իճապէթ էթտիլէր. պու հէյէթ 1774տէ Ֆիլատէլֆիատա իճթիմա էտիպ «Իլք Պէրրի Գօնկրէս» թէսմիլէ օլունտու վէ ճօկտ. 14տէ օլ մէշհուր «Հուգուգը պէշէրիյէ-նին իլանը» նամ պէյաննամէյի նէշր էլլէտի քի պիւթիւն էվրօփանըն իսթիպտատընը սարստը:

Պօսթօն չէհրիին 5000 ինկ. ասքէրլէրինին գօմանտանըկէյճ, Ճան Հէնքսի վէ Սամուէլ է-տէմս իսմինտէ իքի ասըլարը տէրտէսթ էթմէ-յէ էմր ալտը: Պու իքի ինգիլապճըլար 15 միւ ուզապտա Լէքսինկթօնտա կիլլէնմիշ իտիլէր: Ասքէր հօլա չըգըպ կիթմէզտէն Փօլ Րիվըր իս-մինտէ պիրի աթ իլէ գօշուպ հօլտաքի պիւթիւն

քէօյլիւլէրէ խապէր վէրմիշ իտի վէ քէօյլիւլէր ինկիլիզ ասքէրինի իքի թարաֆտան գուրչունա թուլտուլար վէ Կէյճ ըիւճաթա մէճպուր օլ-տու: Իշթէ պու գան տէօքիւմէսինտէ հանի 1775 Ապրիլ 19տա Ամէրիգա ինգիլապա պաշլա-տը: Ճօրճ Ուօշինկթըն սօնրա հազտըղը պիր մէքթուպտա «Կէյճին էմրլէրի պիր ինկիլիզտէն զիյատէ պիր Թիւրք փաշայա հազըշըր իտի», տէմիշ տիր:

Պիր գաշ հաֆթա սօնրա 13 էյալէթլէր թա-րաֆընտան պիր Գօնկրէ թէշքիլ օլունուպ Ուօ-շինկթօնը Ամէրիգա օրտուսունա Պաշ Գօման-տան թային էթտիլէր: Ուօշինկթօն օլ վաղթ 43 հաշընտա պին պաշը օլուպ ինկ. Ֆրանսըղ մուհարէպէլէրինտէ մուհիմ իշլէր կէօրմիւշ 6 ալաղ 3 փարմազ պօյունտա ճէսուր, նէճիպ, գալի իրատէթ սահիպի, հօրուլմաղ, ելմաղ, նամուլուլ պիր վաթանփէրվէր իտի: Յուլիս 2 տէ Գէյմպրիճտէ րէսմէն վազիֆէյէ պաշլայըպ 16,000 ասքէր իլէ Պօսթօն չէհրինի մուհասէրէ էլլէտի: Կէյճին խալէֆի օլան Ճէնէրալ Հաու տօնանմա սայէսինտէ հէր ճիհէթլէ ֆաիգ իտի իսէ տէ Ուօշինկթօն Տօրչէսթըր թէփէլէրինտէ մէվզի թուլթուպ չէհրի թօփա թուլթաղա մու-վաֆֆազ օլտու վէ 1776 Մարտ 17տէ 8000 ինկ. ասքէրի 2000 տէ Գրալ թարաֆտարլարը իլէ Պօսթօնտան Հալիֆաքսա չէքիլտիլէր, պիր տահա կէլմէմէք իւղրէ:

ՍՍՅՏԱՏԱ ՀԻԼԹԱՓ ԷՅԹԱՄԽԱՆԵՍԻ

Սայտա հախօտ Սիդոն չէհրի Պէյրուլ վէ Տիւրոս չէհրլէրի արասընտա, միւնպիթ պիր արազի իւղէրինտէ վէ պահր ը սէֆիտին իշինէ տօղրու ուզանմըլ պիր տաղ-պուրնու իւղէրին-տէ վազը պիր քիւշիւք չէհր տիր: Էլեէվմ սէ-քէնէսի 11,000 օլուպ, պաշլըճա փօրթուգալ վէ էմսալի մէյվէ եէթիշտիւմէք իլէ կէշինիւր-լէր: Սիդոն Գիթ. Մուգ.տէ իլք տէֆա Թէքլին 10.15տէ վէ սօնրա գուվվէթլի պիր հիւրիւմէթ հալինտէ Հաքիմ 10.12տէ գիքը օլունմուշ տըր: Յեսու 11.8տէ «Պէօյիւք Սիդոն» նամը իլէ գիքը օլունմըլ իսէ տէ, տիկէր քիւշիւք պիր Սիդոնըն մէվզիի հալա նամալիւմ տիր: Գատիմ Սիդո-նըն սէպէպ ի չէօհրէթի, վասի պահրի գուվվէ-թի, մուամէլաթ ը թիւճմարիյէսի, սէնաի մէ-հարէթի, խուսուսա տօգումաճըլըգ, պօյաճը-լըգ վէ Հօմէրոսըն զիքրինէ նազարէն թուճ,

տէմիր վէ պագըր իշխերինտէ թէրագըրլարը իտի: Գուվվէ ի պահրիյէլէրինի պագի սագլա-մագ իշխն պիր չօգ միւսթէմլէքէլէր թէէսիս էթմիշլէր վէ Սթրապօ իլէ Ափիիօնն տէտիք-լէրինէ կէօրէ Գարթակինէ վէ Մալթա տախի Սիդոնիլէրին միւսթէմլէքէսինտէն իտի:

Հաքիմլէր էյամընտա Ֆինիքիլէլիլէր նա-մընա Սիդոն՝ Իսրայէլէ գուլմ էթտի իսէտէ, Մէլիք Սողոմոն էյամընտա Իսրայէլէ սանի օլ-մագ իւզրէ իքիսի պիր իթթիհատ թէշքիլ էյլէ-տիլէր: Ասուր-Նագիր-Փաղ էյամընտա պիլ ճիւմլէ Ֆինիքէ չէհրլէրի Ասուրլէրէ թապի օլ-տուլար: Թարիս ի Իսաաան 351 սէնէ էվլէլին-տէ Սիդոն պաշտա օլարագ պիլ ճիւմլէ Ֆինիքէ չէհրլէրի Աճէմլէրէ իսէան էթտիլէր իսէ տէ, Արթէքսէրքսէս-Օգիոս՝ պիլ ճիւմլէսինի թէս-խիլ իլէ Սիդոնը մուհասէրէ էյլէտի: Ֆագաթ մէլիք թէսլիմ օլմաղա գօրգուպ, էլլէրի իլէ չէհրի եաղտը վէ պէօյլէճէ տէրունի չէհրտէ պուլունան 40,000 նուֆուս տախի եանըպ թէ-լէֆ օլտուլար: Պու տախի Սիդոնըն նէ գատար պէօյլէք օլտուլընա պիր ալամէթ տիր:

1594-1634է գատար Տիւրքի չէյիսի Ֆախր-էտտին էյամընտա Սիդոն եինէ հայաթ ալա-մէթլէրի կէօսթէրտի իսէ տէ, պու միւստէթ փէք գըսսա օլմուշ տըր:

1855 վէ 1887տէ հաֆրիյաթ նէթիճէսինտէ զիգըյմէթ վէ գատիմ մագպլէրէլէր, ամուտ վէ սիքքէլէր մէյտանա չըգարագ, գատիմ միւվէր-րիլլէրին տէտիքլէրի թէհագպիլէք էյլէմիշ տիր:

8 փետր. 1925 Կիրակի սապահլայըն, պու չէհրտէ պուլունան էյթամիսանէտէ բուհանի պիր խըտմէթ իճրասընա տալէթ օլունմըշ ի-տիմ: Պու եէթիմիսանէ Հիլքափի եէթիմիսանէսի իսմի իլէ մարուֆ տըր: Սիդոնըն Փրէզպիլիթի-րիլն Միսիօնէրի Մր. Ճասէփի վէ եէթիմիսանէ Տօգթօրը օլուպ Այնթապ Գօլէճի մէգուլարըն-տան Տօգ. Տիգրան Լուսարարեան տախի պիլէրէ ֆագաթ էթտիլէր:

Հիլթափ տէնիլէն արագի չէհրին չարդ թարաֆընտա 1½ միլ իրագտա սաթհ ը պահր-տան 200 մէթրօ գատար իրթիֆաընտա, 160 էյֆր գատար պիր թէփէ օլուպ, Փրիզպիլթըրի-ըն Միշընըն միլէի տիր: Օրատա եէքտիկէրին-տէն փէք իրագտա, փէք միւքէլլէֆ վէ եօնմա թաշար իլէ եափըլմըշ ալթը առէտ պինալար վէ տէօրթ առէտ խասթախանէ վէ իմալաթխա-

նէ վէ բէիսին էվլէրի կիպի, իքինճի տէրէճէ-տէն պինալար վար տըր:

Պունլարըն էքսէրիսինի Րիլիֆ օն սէնէ ի-ճար պէտէլինէ եափտըրմըշ օլուպ, միւստէթ խիթամընտա անլէրի Միշընա թէրք էտէճէք տիր: Ապ ու հէվասընը մէտհ էթմէյի ֆագլա կէօրիլըրիմ:

Իշպու կիւզէլ տաիրէտէ 400 էրմէնի էօք-սիւզ գըզլար 9 էրմէնի վարժուհիլէրին թահթ ը իտարէսինտէ թալիմ օլունըյօրլար: 250 գա-տար Ասուրի օլլան վէ գըզլար վար իսէ տէ, լի-սանլարընա վուգուֆըմ օլմատըղընտան անլէր հագգընտա պիր չէյ տէմէյէճէյիմ:

Չօճուզլար վիւճուտէ սաղլամ, հարա-քէթտէ չէվիլ, թալիմտէ մէտհէ չայէսթէ տիր-լէր: Վարժուհիլէր փէք տինտար վէ ֆէտա-քեար օլուպ, օսանմայարագ քէնտիլէրինի իշ-լէրինէ վագֆ էթմիշ տիրլէր: էրմէնիճէ թէ-րէնիւմլէրի, խուսուսա թէշքիլ էթտիքլէրի «գուլար» փէք մէտհէ չայան տըր:

Մր. Ճասէփ Սիդոնտա թէվլէլիտ էթմիշ օլուպ, Արապլարտան էյի Արապճա պիլիյօր: Ղայէթ ֆէտաքեար, չօճուզլարա լաթիֆ պիր փէտէր օլուպ, հէր նէ զէման քէնտիլի կէօ-րիլլէր իսէ, աճայիպ պիր սիւրուր հիսս էտի-յօրլար:

էյթամըն բուհանի իմարէթի քէնտի իշխն մուհիմ պիր մատտէ օլուպ, հէր Կիրակի իքի խըտմէթ իճրասը իշխն հէր չարէյի իսթիմալ էտիյօր: Վէ պու իշին պիր կէօնէ մանիէ ուղ-րամամասը իշխն, Պէյրութտա Մր. Րիկզէ միւրէճաթլէ պիր թէշքիլաթ թալպ էյլէտի-լէր: Սիդոնտա պուլունուպ Կէօյէրճին Եուվա-սը (Փիմըն-Նէսք) տէտիքլէրի վէ 4-7 սինին-տէ էյթամա մախսուս տիկէր պիր էյթամիսանէ տահա վար տըր:

Սիդոնտա 400 գատար էրմէնի մուհանի օլուպ, Ղայէթ ֆագիր հալտէ տիրլէր: Երու-սաղէմտէն կէլմիշ պիր Վարդապետ, փէք զէյ-րէթլէ չալըշլպ, ախշապ պիր քիլիսա վէ մէք-թէպ եափարագ օրտա 30 գատար չօճուզլար թալիմ օլունույօրլար:

Պուրատա անճագ իւշ Փրօթէսթանթ ֆա-միլեա վար տըր, վէ անլէր իշխն տա պիր Պայ-պլլ-Ուօմըն իրաալ օլունմըշ տըր:

ՅԱԿՈԲ ՇՆՈՐ ՀՔԵԱՆ

ԲԷԻՍ ԳՈՒԼԻԺԻՆ ՆՈՒԹԳԸՆՏԱՆ

Վաթանտաշար, — Տահա եափըլաճազ չօզ չէյլէրին պուլունմասը, էլան եափըլմըլ օլան չօզ չէյլէրի պիղէ ունութուրմամալը տըր: Կէրէք կէշմիշ կէրէք հալը հազըր՝ իման, իւմիտ վէ ճէսարէթիմիղի թէպըրիյէ էտէճէք նէվտէն տիրլէր: Պու կիւն վաթանըմըզ տախիլի աւսայիշին պիր նումունէսի վէ խարիճտէ սուլհուն համիսի մագամընտա տուրույօր, հիւքիւմէթիմիղ իսէ գուվլէթինտէն խապէրտար վէ վիճտանընա միւթիւ պիր վազիյէթտէ տիր: Վէ օ պու հալտա տէվամ էտիպ սուլհ ու Ֆէլահը թէշմին, ամէլէնին հալինի թէրֆի, եէնի թէշէպպիւսլէրի թէշվիզ, պահրի ճատտէլէրին վէ թապիի սէրվէթ մէնպալարընըն նէվ ու նէմասընը թէրվիճ էթմէքտէ պուլունմաճազ, հագիգաթը եէքտէն քէշֆ էտէն նիսա թաիֆէսիւնին իսթիշարէսինէ էհէմմիյէթ վէրէճէք, թալիմ ու թէրպիյէթի թէշվիզ էտիպ տինին թէրազըրընա թալիպ պուլունմաճազ վէ միլլէթլէր արասընտա առալէթ վէ շէրէֆ թարաֆընտան տուրաճազ տըր: Ամէրիգա գուվլէթ վէ գան իւզէրինէ թէշսիս օլունմուշ պիր իմփէրաթօրըզ սէվտասընտա տէյիլ տիր: Հիշ պիր հըրսը շան հիսսի, հիշ պիր ճալիպ թէճըրիպէ պիղիմ տիգգաթըմըզը էճնէպի իւլէլէր իսթիլասընա ճէպպ էտէմէյէճէք տիր: Ամէրիգանըն տիշարըյա կէօնտէրտիյի օրտուլար գըլըճ իլէ տէյիլ խաշ իլէ միւսէլլահ տըրլար: Պաշգա միլլէթլէր իլէ միւթթէթիգէն թահսիլինէ թալիպ պուլունտուղու եիւքսէք հալ՝ ինսանի տէյիլ իւլահի մէնպատան ախզ օլունմուշ տըր: Ճէնապը Հազըրը լութֆուլնա մագհար օլմագտան պաշգա պիր զայէյէ թալիպ տէյիլ տիր:

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Ինկիլթէրա. — Սուլհը թէշմին էթմէք իւշիւն ճէնիվատա ճէմիյէթ ի Ազվամըն գապուլ վէ տէվլէթլէրէ թալսիյէ էյլէտիյի փրօթօզօլ, եանի մուվագգաթ փրօկրամ, ինկիլթէրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստըզ էտիլմէտի: Պէօյիւք Պրիթանիանըն Տօմինիընլարը իթիւրազ էյլէտի: Ճէմիյէթ ի Ազվամըն կէշէն հաֆթա ճէնիվատա թէքրարէն ինիգատ էտէն Մէճլիսինէ ինկիլթէրա հիւքիւմէթի մէզըլըր փրօթօզօլուն եէրինի թութմազ իւզըն եէնի պիր սուլհ փրօկրամը թագտիմ էթմէք իսթէտի: Պու եէնի փրօկրամտա ինկիլթէրա թալսիյէ էտիյօր քի սուլհու թէշմին էթմէք իշիւն շուիւշ տէվլէթ, եանի ինկիլթէրա, Ֆրանսա վէ Ալմանիա անլայըշա կէլիպ եէնի պիր մուահէտէ ազտ էյլէսինլէր, շէօյլէքի պու իւշ տէվլէթլէրին հուտուտ պօյլարընճա հէր նէ զէման պիր մէսէլէ գուհուր էտէրսէ անը հաքէմ ուսուլունճա արալարընտա թէսվիյէ էթսինլէր: Ինկիլթէրանըն պու թէքլիֆի ալէյհիտէ շու իթիւրազլար կէթիւրիլյօր, շէօյլէ քի, Ալմանիա պու եօլտա պիր տէֆա Վէրսայլ մուահէտէսինտէն եազայը սըլըրըրսա, պիր տահա անը օլմուահէտէ ահքեամընը իճրայա մէճպուր գըլմազ իմքեանսըզ օլուր: Գէզալիք ինկիլթէրանըն պու թէքլիֆի սուլհ մէսէլէսինի ումուլմ տէվլէթլէրին էլինտէն ալըպ մէզըլըր իւշ պէօյիւք տէվլէթլէրին էլինէ թէսլիմ էթմիշ օլունյօր տէյու քիւշիւք տէվլէթլէրիթիւրազ էտիյօրլար: Ինկիլթէրա պիր թարաֆտան փրօթօզօլը պօզույօր տէյու կէօրիւնմէք իսթէմէյօր, տիկէր թարաֆտան պու սուլհ վէ էմիյէթ մէսէլէսինտէ Ալմանիայը իշին իշինէ ալմազ իսթէյօր: Ֆրանսա իսէ Ալմանիանըն ճէմիյէթ ի Ազվամ իլէ իշթիւրաք էտէպիլմէսի իշիւն Վէրսայլ մուահէտէսինտէ կէրէք թագմինաթ ճիհէթինտէ կէրէք թէրք ի սիւահ իշինտէ Ալմանիատան թալէպ էտիլէնի քեամիլէն իճրա էթմէսինի իսրար էտիյօր: Պազալմ պու միւշքիւլաթ իշինտէն ճէմիյէթ ի Ազվամ նասըլ չըզապիլէճէք տիր: Ինկիլթէրա Ֆրանսանըն հավաի գուվլէթինին քէնտինինքինէ Փաիզ օլտուղունը քէշֆ էթմիշ օլարազ, փարլամէնթօյա եէնի պիր գանուն թագտիմ էտիլմիշ տիր, շէօյլէքի հավայի գուվլէթ իշիւն 20 միլիօն ինկիլիզ լիւրասը թախսիս օլունմաճազ: Պու գուվլէթ էվլէլէրին 3 գաթլայաճազ: Պահրիյէ իշիւն տա-

Իլմ ի հիքմէթ ի թապիլիյէ մուալլիմի շապիրտէ — «Շէրարէթին նէսնէլէրի կէնիշլէնտիրտիյինէ, պիւրուտէթին իսէ անլէրի քիւշիլթտիւլինէ պիր միսալ վէրէպիլի՞ր միսին» տէյու սուալ էտէր: Շապիրտ պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, «Եազ մէվսիմիտէ կիւնլէր ուզուն, գըշ վագթընտա իսէ գըսսա օլուր», տէյու ճէվապ վէրիւր:

* * *

իւր 75 միլիոն լիրա թախսիս օրուսուցիւր: Պունտան մատա պահարկէնին հաւաքի տօնանմասնա խոսուսի 1,320,000 ինկ. լիրասը դամ օրունա-ճագ: Իրագ, փալէսթին, Անդր-Յորդանան գուզվէթլէրի վէ Սինկափօրտա պիր պահարի մէրքէզ թէէսիսի իչիւն տէ 5 ատէտ եէնի զըր-լը եափըլաճագ տըր:

Թիւրքիա. — Բիւրտ իսթիւլը մէսէլէսի ինգարէ միլլէթ մէճլիսինտէ շիտտէթլէ միւլա-հէսէյի մուճիպ օլմուշ: Ատանա զազէթալարը-նըն եազըրըղնա կէօրէ Բիւրտիսթան իսթիգ-լալը իսմինտէ պիր ճէմիլէթ վար իմիշ քի մէր-քէզի Հալէպտէ իմիշ: Անըն ազալարը արասընտա Թիւրքիայա կիրմէսի մէմնու օլան 150 քիմէ-լէրտէն ատէմլէր պուլուսուցիւր: Մէս. Ֆէրիտ փաշա գապինէսինտէ փօթա թէլէկրաֆ նազը-րը օլան վէ շիմտի Հալէպտէ նէշր օլունան Տօղ-րու Նօլ զազէթասը միւլէլիֆի Րէֆիգ իսլիտ, Ատանանըն Ֆէրտա զազէթասը միւլտիւրի Ալի իւմի: Միւթարէքէ էսնասընտա տիւման ը հարպ ըէիսի օլան Բիւրտ Մուսթաֆա փաշա, Ճէլալ ըէիսի օլան Բիւրտ Մուսթաֆա փաշա, Ճէլալ Գատրի, Հիւսնիւ Սատըգ վէ Րիզէլի Րիզա պէյ-լէր պու ճէմիլէթտէ ազա իմիշլէր: Հալէպտէ էն էյի պիր հօթէլ պունլարըն մէրքէզի օլուպ պաշլըճա Մուսթաֆա Բէմալ փաշանըն շախսը-նա գարըր փրօփաղանտա եափըլօրլար իմիշ: Պունլար Ինկիլթէրա վէ Յրանսա հիմայէսի ալթընտա պիր Բիւրտիսթան թէշքիլ էթմէք է-մէլինտէ իմիշլէր: — Պաշ վէքիլ Ֆէթհի պէյին իսթիֆասը իւզէրինէ Իսմէթ փաշա գապինէսի-նէ էնկիւրի մէճլիսի 23է գարըր 155 ըէյ իլէ իթիմատ էյլէմիշ տիր: Հարպիյէ նազըրը Րէ-ճիպ պէյ «Ալմանիա լաղըմ տէրէճէտէ մէր-համէթսիզ պուլունմատըղը իչիւն մաղլուպ օլ-տու, պիզ օնտան տէրս ալաճաղըղ» տէմիշ տիր: Հիւքիւմէթ Բիւրտիսթանտա Փէվզ էլ ատէ մահքէմէլէր թէշքիլ էտէճէք վէ պունլար միւս-թագիլ իտամ գարարլարը վէրէճէքլէր վէ իս-եանա աիտ հէր պիր միւլէսսէսէ վէ նէշրիյաթ իմհա էտիլէճէք իմիշ: Բիւրտլէրին Արզանայը զապթ էթտիքլէրինի հիւքիւմէթ գապուլ էտի-յօր: Պիր հաֆթա էվվէլ Տէյարպէքիւրի եաղմա էյլէմիշ օլան Բիւրտ աթլըլարը պիր հաֆթա սօնրա եինէ հիւճիւմ էթմիշլէր իսէ տէ շէհր սուր իլէ մուհաթ օլուպ մուզալէմէթ էտիյօր: Թիւրքէր Պաղտատ շմէնտըֆէրի իլէ ասքէր նազլ էտիյօրլար վէ մազսէտլէրի ասըլար իլէ Մուսուլըն արասընը քէսիպ Բիւրտլէրին կէրէք մուհիւմաթ ալմագ եօլունը վէ կէրէք ըիճաթ-

լարընը քէսմէք տիր: — Էրմէնի զէնկինլէրտէն պիր գաշընը ըիշվէթ ալարագ Թիւրքիայա իտ-խալ էթմէք թէհօմէթիլլէ իթհամ օլունան պա-ղը մէմուրլար հազըրտա ինգարէտէ իճրա օ-լունան թահգիլաթ նէթիճէսինտէ օնլարըն տէրտէսթինէ էմր կէլմիշ օլուպ պու տէֆա Սթանպօլտա կիճէ եարըսընտա քէմալ ը իհթի-յաթ իլէ անլէրին էվլէրի ապլօգա էտիլիպ թէվ-գիֆ էտիլմիշլէր տիր: Մազնունլար սապըգ պահարիյէ գապիթի Րէսուլ էֆ., փօլիս միւլտի-րիյէթի պաշ մէմուրը Ահմէտ պէյ, Ղալաթա-տա իշկի Փապրիգաթօրը Բանսն էֆ., Գարե-գին Ֆէսճեան էֆ. վէ սապըգ Սթանպօլ փօլիս միւլտիւրի Սաատէթտին պէյլէր տիրլէր: Սաա-տէթտին պէյ կիճէ եարըտան սօնրա Սուլթան Մէճիտի տէրտէսթ էտիպ հուտուտ խարիճինէ չըզարան փօլիս միւլտիւրի տիր քի. պու տէֆա քէնտիսի եարը կիճէտէն սօնրա տէրտէսթ օ-լունուպ հապսա կէօթիւրիւմիւշ տիր: Սաա-տէթտին Ֆէսճեան էֆէնտինին ափարթմանընը 100 լիրա կիպի ուճուպ պիր Ֆիլէթլէ իճար է-տիպ ազրապալարընը Սթանպօլա կիրմէյէ միւ-սաատէ էթմիշ օլմագլա իթհամ էտիլմիշ իմիշ: Պունլարըն մուհաքէմէսի Սթանպօլտա օլաճագ տըր:

Գաֆգասիա. — Թիֆլիստէ իճթիմա էտէն Սօվիէթ փարլամէնթօ մէճլիսինտէ Թրանսպֆ գասիա Գօմիսէրլէրի ըէիսի Տօգ. Օրախէլաշ-վէլի պիր նութգ իրատ էտիպ էվվէլա Ամէրի-գան Նիյր իսթ Րիլիֆին կէօրտիւլիւ պէօյիւք իշի մէտհ էյլէմիշ տիր: Անլէրին պիր գաշ սէ-նէ 30,000 եէթիւմ պէսլէտիքլէրինի վէ էլան 17,000 էօքսիւզ սազլատըղլարընը լիսանը սի-թայիշ իլէ սէօյլէմիշ տիր: Անտէն սօնրա Գաֆ-գասիանըն սիյասի վէ իգթիսատի աշվալընտան պահա էտիպ 100 միլլէթ վէ լիսանլարտան ի-պարէթ պու մէմլէքէթտէ Սօվիէթ իտարէսի թէէսիսինտէն պէրու վուգու պուլան թէպէտ-տիւլաթը թատատ էյլէյէրէք «Պաշլըճա ճէհտի-միզ պու Փարըլը ճիւսլէր արասընտա մուհապ-միզ պու Փարըլը ճիւսլէր տիր: Պունու իսպաթ ի-չիւն աթիտէքի ըափօրլարը վէրմիշ տիր: «Կիւր ճիսթան պիւտճէսինին 100տէ 55ի մէարիֆէ սարֆ օլունմագտա տըր. թալպէնին ատէտթ հարպտան էվվէլէքինէ նիսպէթլէ 100տէ 150 վէ Մէնշէվիզ գէմանընը 100տէ 80ի տիր: Ու-ճալարըն սալըսը 12,000 օլմուշ տըր- Այնի նի-

պէթ էրմէնիսթանտա, Ատրպէճանտա վէ մէմ-
լէքէթին էն իլէրի քէօշլէրինտէ տախի վագի
տիր:» Մէճլիս Կիւրճիսթանտաքի ասըլարըն
պիր գըսմընա տահա աֆվ ը ուսումի վէրիւմէ-
սինէ գարար վէրմիշ տիր, զաթէն էվվէլճէ պիր
գըսմտա Կիւրճիւ հիւքիւմէթի թարաֆընտան
աֆվ էտիրմիշ իտի:

Եռնամիսքան. — Թիւրք հիւքիւմէթի Րում
Փաթրիքի Գոսթանթինոսըն տա միւպատէլէ
ուսուլունճա Իսթանպօլտան չըգմասը լազըմ
կէլտիյինի քէնտիսինէ խապէր վէրիւպ հէման
կէճէսինտէ Թիւրքիա հուտուտունտան տիշարը
չըգմասընը անա էմր էյլէմիշ վէ տէր հալ անը
Եռնան հուտուտունտա կէօթիւրմիւշ իտի: Եռ-
նան հիւքիւմէթի վէ Եռնանիսթան էհալիսի
պու մուամէլէնին Փաթրիքիսանէ հուգուգունա
թէճաւուզ էթմէք օլտուղունը հիսս էտէրէք է-
փէյի հէյէճան կէօսթէրտիլէր, վէ նիհայէթ
մէսէլէյի ճէմիյէթ ի Ազվամըն մէճլիս ի մախ-
սուսը հուգուրընա թագտիմ էյլէտիլէր: Պունա
Թիւրքլէրին վէրտիյի ճէվապ էսասէն չու տըր,
— Տէյօրլար քի «Րում Փաթրիքինին սիյասի
պիր սըֆէթի օլմայըպ անճագ րուհանի պիր
մէրուր տըր: Վէ Գոսթանթինոս պիր Փէրտ
մագամընտա միւպատէլէ մուհաէտէսի ահքեա-
մընճա Թիւրքիատան չըգարըլապիլէճէք սըն-
ֆա աիտ տիր: Պու հալտա պիզ անըն րուհանի
սըֆէթինի հիսապա ալմայարագ անը թէպիտ
էյլէտիլէր: Պիզ Իսլամիյէթին ըէիս ի րուհանիսի
օլան խալիֆ իլէ մուամէլէմիլտէ սիյասիյի
տինիտէն այըըրպ անը մէմլէքէթտէն թէպիտ
էթտիք իսէ, նիշիւն Օրթօտօքսլարըն ըէիս ի
րուհանիսի իլէ միւնասէպէթիմիլտէ, սիյասի-
յի մէգհէպիյէ Փէտա էտէլիմ:» Թանիմ պու մէ-
սէլէտէ պահս էտէր իքէն, Փաթրիքի կէճէնին
ալթընտա վէ ափանսըզ շէհրտէն թէպիտ էթ-
տիլէրինի չու սուրէթլէ թէպիլիյէ էտիյօր քի,
«էվվէլճէ խապէր վէրիլսէ իտի, Եռնանիս-
թանտա վէ էվրօփատա պիր խէյլի հէյէճան վէ
պաշ աղըրսընա սէպէպ օլուր իտի, շիմտի իսէ
էվրօփա պիր էմր ի վագը հուգուրունտա պու-
լունտու, Եռնանիլէր տէ պիր ազ հէյէճան
կէօսթէրտիլտէն սօնրա թէսըին օլուրլար վէ
իշ պիթէր»: Քիմ պիլիւր պէլքիտէ պէօյլէ օլուր:
էկէր Թիւրքիանըն էօնիւնէ քէնտիսինին տիզ-
գաթընը ճէլպ էտէն տահա չէթին պիր մէսէլէ
չըգմագսա, նէ Եռնանիսթան նէ էվրօփա պու-
նըն իշիւն Թիւրք իլէ մուհարէպէ էտէճէք պիր
մէվէրտէ տէյիլ տիր: — Փետր. 19տա Սէլանիք-

տէ Գոմմիւնիսթլէրէ գարըլ պիր նիւմայիշ էս-
նասընտա իքի Գոմմիւնիսթ գաթլ օլունմուշ վէ
թարաֆէյնտէ չօգ մէճրուհլար վար տըր: Աթի-
նա վէ Փիրէ արասընտա Անատօլու մուհաճիր-
լէրի իշիւն 30,000 խանէլիք եէնի պիր շէհր
եափըլըյօր քի իսմինի Եէնի Իզմիր թէսմիյէ
էտէճէքլէր: Պու շէհրին մասրաֆը Ամէրիգա-
լըլար թարաֆընտան թէէտիյէ օլունույօր: Պու
նու սօնրա մուհաճիրլէր եաւաշ եաւաշ էօտէ-
յէճէքլէր: Շէհր Մարտտա խիթամ պուլաճագ
իմիշ:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Սիւրիատա 100,000 էրմէնի մուհաճիր վար
տըր քի պունլար Գոմիսէրլիք թարաֆընտան
ըհամէն Սիւրիա թէպաասը օլուպ Սիւրիալըլա-
րըն հէր պիր իմթիյազլարընա մալիք օլմաղա
տաւէթ օլունմուշլար տըր: Պու պապտէ ճէնէ-
րալ Մարայ Ազգային Միութիւն ըէիսի Տօքթ.
Միլլընեանա չու մէալտէ պիր մէքթուպ եագ-
մըլ տըր: — «2825 թարիխլի էմընամէ էվվէլքի
Օսմանլը թէպաալարընըն վէ Օգոստոս 30, 1924
տէն Ֆրանսըզ մանտասը ալթընտա օլան էրմէ-
նիլէրին թէպալիյէթի մէսէլէսինի թային էթ-
միշ տիր: Պունտան իսթիֆատէ էթմէք իսթէ-
յէնլէր ըէյ վէրմէյէ վէ ինթիխապա հագլարը
օլաճագ տըր: Կիլիկիա վէ Անատօլուտան կէլ-
միշ էրմէնիլէրին պրագտըլարըն էմլաք մէսէ-
լէսի գոմիսէրլիյին խուսուսի տիզգաթընտան
տուր օլմամըլ տըր վէ Սիւրիա հէմ Լիբանանըն
էրմէնիլէրինին պու մուհիմ հագլարընը մու-
հաֆագա էթմէք իշիւն թէէսիլինի գուլլանա-
ճագ տըր: Պունուն մուլաֆֆագիյէթի իշիւն
պիր ան էվվէլ օ էմրտէ զիքր օլունան մուհաէ-
լէյի իճրա էտիպ քեաղըտլարընը ալմալարըն էլ-
զէմ տիր:» — Րուսիանըն մէրքէզի հիւքիւմէթ
ազալարընտան Մ. Րիգօֆ վէ Մ. Չիչէրին էր-
մէնիսթանըն պաշ վէքիլ իլէ պիրլիքտէ էրմէ-
նիսթանը զիյարէթ էթմիշլէր տիր: Նիյր Իսթ
Րիլիֆին եէթիմիսանէսինէ կիտիպ օրտա պու-
լընան 8000 էյթամը կէօրմիւշլէր: Մ. Րիգօֆ
էրմէնի լիսանընտա անլէրէ պիր նութգ էտիպ
Սօվիէթ հիւքիւմէթի իտարէսի ալթընտա մու-
հաֆագա օլունաճագլարընը պէյան էթմիշ վէ
պազը չօճուզլարըն էօփմիւշ տիր: Քէզալիք Շի-
րաքըրի գանալընըն քիւշատընտա հագըր պու-
լունուպ, էրմէնիսթանըն պու պիր գաշ սէնէ
գարֆընտա կէօսթէրտիյի թէրագըրտան մէմ-

նուն զալտըվարընը պէյան էթմիշէր տիր: 50,000 զատէր էհալի անլէրի իսթիգալ էյլէ-միշէր տիր:

Լօրտ Մայրըզ Ֆընտըն Գօրֆու էէթիմխա-նէսինտէ պուլունան 100 էօքսիւզ գըզլար Ֆը-րանսայա նազլ օլունուպ Դպրոցասիրացըն ի-տարէսինէ թէսլիմ օլունաճազլար տըր: Պունա Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը միւսաատէ էթմիշ տիր: Լօրտ Մայրըզ Ֆօնտ պունլար իշիւն հէր պիրինէ 20 ինկիլիզ լիրասը վէրիպ թէրք էտէ-ճէք: Էօքսիւզլէր 8տէն 16 եաշընտա տըրլար վէ պու թէշէպպիւս Դպրոցասիրաց իշիւն էփէյի ֆէտաքեարլըզ օլաճազ տըր: Պունլար իլէ պէ-րապէր 16 պաշգա մուհաճիրլէր վէ էօքսիւզլէր կիրտիյօր քի Սթրազպուրկտա Շարզ Գրիսթի-յանլարը ֆաալիյէթ հիյէթինին հիմայէսինէ զօնուլմուշ տըրլար:— Փարիզտէ Գօմմիւնիսթ փրօփականտա իլէ մէշըուլ օլան 4 էրմէնի տէր-տէսթ օլունուպ պունլարտան Աշոտ թարտ օ-լունմուշ տըր:— «Փետր. 1, Կիրակի ազաճը Ա-մերիկարնակ Այնթապցիներու Միութիւնընըն թրօյտա պիր պազարը օլտու: Թրօյտա պուլընան պիւթիւն Այնթապլըլար օլ կիճէ քէնտի հէտի-յէլէրինի մէմնունիյէթ վէ պօլլուզ իլէ օրա կէ-թիրտիլէր: Սալօն կէրէք Այնթապլըլար վէ կէ-րէք պաշգալար իլէ խընճա խընճ տօլու իտի: Կէլէն մալլար քէնտի ֆիյաթլարընըն սայքի ի-քի իւշ միսլինէ սաթըլտը: Պազարտան սօնրա փէք թուաֆիյէ պիր տըրամա կէսթէրիլտի վէ կէլէն էհալի զայէթ մէմնուն զալարազ ալըլը-տը: Պազարտան կէլէն իրատ ճէման \$266.40 տըր:— Մարտ 7տէ Ուէսթ Նիւ Եօրպտա Պրն. Գարնիկ Գարրիէլեան խանէսինտէ Այնթապլը Պրն. Յակոբ Փօլտտեան իլէ էկինլի Օր. Էտնա Տիրատուրեանըն նըշան մէրասիմի իճրա էտիլ-միշ տիր:

ՄԷՆՅԱՏԱ ՕԼԱՆԼԱՐԱ ՐԱՀՆԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԷՆԼԻՐ

Սարգիս Մանուկեան (Նիւ Եօրգ) 5: Տիկ. Ասանէթ Պաշեան (Նիւ Եօրգ) 4: Ն. Սիւլէլի-տէս (Ֆիլատէլֆիա) 2: Աթիտէքիլէր պիրէր տանէ:— Տր. Արելեան (Պոսթոն), Վեր. Պազ-տիկեան (Պոսթոն), Յ. Մկրտիչ Հէօքէլէքեան (Նիւ Պրուստուիք), Մկրտիչ Զօրպաճեան (Նիւ Եօրգ), Սարգիս Տէյվիտեան (Նիւ Եօրգ), Ճ. Առաքելեան (Թրօյ), Կ. Մարկոսեան (Փասա-տինա), Արամ Մնտիկեան (Նիւ Եօրգ, Սարգիս Նահապետեան (Պրուլլին):

ՐԱՅԵՆԻՄԱ

Միւտիր ի մէտուլը՝ Յ. Գ. Գրիգորեան:

ՐԱՀՆԻՄԱ

Հաֆթատա պիր մէշր օլունույօր

Ապօման պէտէլի

\$5.00

«Բահնիւմ»ըն էտրէսի

“THE RAHNUMA”

194 Lexington Ave.,

New York, N. Y.

Յ. Գ. Գրիգորեանըն շալսսի էտրէսի

H. K. KRIKORIAN,

520 W. 144th Street,

New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Բիթապ ը Մուգատտէս

Միւսահէպէ Գէօշէսի

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Թէֆթիշ ի Նէֆս Վեր. Ս. ԲէճէՊեան

«Պէնիմ Իշիւն Եէր Վա՛ր մը»

ՏԻԿ. Օ. Ս. ԱԲԵԼԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Արքահամ Ազա Էօյրէնիյօր

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Իսրաֆ ը Պէշէրի

ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ

Տօսթլուզ Հազըրմտա Միւլսահապալար

Վեր. Տ. ԲէճէՊեան

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ.—

Ուաշիմկթըն

Սայտատա Հիլթափ Էյթափխանէսի

Յ. ՇՆՈՐՀԳԵԱՆ

Բէիս Գուլիմին Նուքզունտան

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶՐԻԷ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

Բահնիւմա Իտա էտէնլէր